

Nyáron egyszerű – táborok

Soós Máté útja

A képviselő naplója – Búcsúztató

Százhalom

IX. ÉVF. 85. SZÁM

2021. AUGUSZTUS

ÓVÁROSI KÖZÖSSÉGI, KÖZÉLETI FOLYÓIRAT

Utcabál a Szent László téren

A TARTALOMBÓL: Nyáron egyszerű – táborok az óvárosban • Szabó Gábor: A képviselő naplója • Utcabál a Szent László téren • Valkusz Pál: Élni és dolgozni Iraki Kurdisztánban • A gondolkodás iskolája – Soós Máté • Vállalkozom, tehát vagyok – Beszélgetés Pátkai Zsolttal • Százhalombatta anno • Rácz Laci igaz történetei • Szomszédoló – Ercsi • Történetünk története: Historia Domus • Az ortodox kereszténység története: Az ortodoxia hazai története

Szeptemberi

PROGRAMAJÁNLÓ

BARÁTSÁG KULTURÁLIS KÖZPONT

Dan Gordon: BECÉZŐ SZAVAK

IDŐPONT: 2021. SZEPTEMBER 9. CSÜTÖRTÖK, 19:00
VÉGE: 2021. SZEPTEMBER 9. CSÜTÖRTÖK, 22:00

Helyszín: BKK színházterem

A tavaszi elmaradt előadás pótlása, a megváltott bérletek érvényesek. „ÖRKÉNY” SZÍNHÁZBÉRLET 2. előadás

A Szentendrei Teátrum és az Orlai Produkciós Iroda közös előadása – Larry McMurtry regénye és a Paramount Pictures Corporation filmprodukciónak James L. Brooks által írt forgatókönyve alapján.

Vannak strapás anyák. Sziporkázóak, szórakoztatóak, de a legrosszabbkor szólnak, tapintatlanok és mindig hibátlanul szúrják be a legbrutálisabb megjegyzést. Ha nem a mi bőrünkre menne, boldogan élveznénk imádnivaló humorukat. Na, Aurora ilyen. Pedig mindig a legjobbat akarja, az egész életét parkoló pályára állítja, hogy végre gatyába rázza a lányát – aki mellel férjes asszony, és gyerekei vannak. Mert ő megmondta előre.

Az emlékezetes regény és film után, az Esőember adaptációjának jóvoltából – színpadon is bemutatkozik a komikus helyzetekben bővelkedő történet. Ami mindenekfelett arról szól, hogy sohasem késő az őszinteség...

Szereplők: Hernádi Judit, Péter Kata, Gyabronka József, Horváth Illés, Cseh Judit

Rendező: Kocsis Gergely

Szente Vajk: LEGÉNYBÚCSÚ

IDŐPONT: 2021. SZEPTEMBER 27. HÉTFŐ, 19:00
VÉGE: 2021. SZEPTEMBER 27. HÉTFŐ, 22:00

Helyszín: BKK színházterem

A tavaszi elmaradt előadás pótlása, a megváltott bérletek érvényesek. „ÖRKÉNY” SZÍNHÁZBÉRLET 3. előadás

A Játékszín előadása

Egy szállodai szoba a helyszín, ahol két jó barát, két fiatal háziorvos fergeteges legénybúcsúra készül. Alex, a hűséges cimbor gondosan fölkészült Simon esküvője előtti utolsó kiruccanására, ám hiába az alapos tervezés, a dolgok mégsem úgy alakulnak, ahogy szeretnék. Rémes csapda tud lenni egy szállodai lakosztály, senki sem az, mint elsőre gondolni lehet róla, és minden egyre jobban gabalyodik össze... Most akkor ki kicsoda valójában, és meglesz-e vajon másnap az az esküvő? Szente Vajk íróként nemcsak a végsőig feszíti a nevetőizmokra specializálódott bohózat kereteit, hanem föl is frissíti azt, már-már szinte a műfaj paródiája pereg a néző előtt.

Előadásunk Rejtő Jenő Hercules bonbon című írása előtt is tiszteleg.

Szereplők: Nagy Sándor, Szente Vajk, Bálizs Anett, Szerednyey Béla, Csonka András, Kovács Gyopár, Barabás Kiss Zoltán, Dobos Judit, Lévay Viktória, Oláh Béla, Neuhauser Emil Béla

Rendező: Szent Vajk

A RENDEZVÉNY KIZÁRÓLAG VÉDETTSÉGI IGAZOLVÁNNYAL LÁTOGATHATÓ!

18 év alatti kiskorú vendég kizárólag védettségét igazolni tudó, nagykorú kíséretében tartózkodhat a területen.

Százhalombatta Város Önkormányzata és a Dunamenti Erőmű bemutatja:

**MAGNA
CUM
LAUDE**

**SZULÁK ANDREA
ÉS A STÚDIÓ 11 ZENEKAR**

TŰZIJÁTÉK

GÁSPÁR LACI

CSORDÁS TIBI (FIESTA)

POLYÁK RITA

GÁJER BÁLINT

SZABÓ ÁDÁM

RETRÓ DISZKÓ DÉVÉNYI TIBI BÁCSIVAL

EDDA TRIBUTE

HAMVAI PG

**27.
Battai
napok
2021**
szeptember
10-11.

Táborok az óvárosban

Nyáron egyszerű

Sok éve ad otthont a Zenálkó Etel Óvárosi Községi Ház közösségeknek, szakköröknek, művészeti csoportoknak nyári táborok rendezésére, szervezésére. Az idei nyáron sem volt másképpen. Mészáros Szilvia művelődésszervezőt látogattam meg a közösségi házban, hogy tájékoztassa olvasóinkat az idei táborokról. Mikor kezdődtek, kik vettek rajta részt, a legfontosabb tudnivalók róluk?

- A táboraink június végén kezdődtek. Öt táborunk volt közel 25 fős nagy létszámmal. Három tábor 1 hetes, azaz 5 napos volt, kettő pedig 3-3 napos. Hétfőtől szerdáig, illetve péntektől vasárnapig. Négyen rendszeresen visszajáró táborok, egy pedig először volt nálunk. Reméljük a jövőben is ide fognak jönni. Háromat gyermekeknek, kettőt pedig felnőtteknek szerveztünk. A múlt hétvégén - augusztus 15-én - fejeződtek be. A táborok egymást követték, nem voltak párhuzamos programok. Bejáró tábor volt valamennyi.

A Színi Stúdió táborvezetője Czifrik Zsolt volt, a Batta Balett Stúdióé Hazi Tamás. Ő vezette a stúdió intenzív, felnőtteknek

rendezett programját is. Az Anna Dance Company táborvezetője Nyíró Anna, a Gombolyag Klubé Úti Lajosné Erzsike volt.

Dél előtt volt általában a „kökemény munka”, délután kis lazítással pihenés, kirándulás, a gyerekeknek kézműves foglalkozások, játék, strandolás, de többnyire a házban tartózkodtak.

A csoportok a tábor díjon felül minimális bérleti díjat fizettek a ház használatáért.

- Hány fővel üzemelt a Ház?

- A közösségi házat én vezetem, művelődésszervező diplomám van. Korábban a Barátság Kulturális Központban dolgoztam. Kordinálok a működő csoportokat, ilyenkor a táborokat. Ellenőrzöm, hogy minden rend-

ben van-e? Van-e a táborozóknak bármire szüksége? Szerencsére a táborvezetők tudták a dolgukat, flottul ment minden.

A ház üzemeltetője a Korshak kft, veze-

tője Imre János. A munkámat egy takarító-nő segíti – Mitrov Ivanov Mária.

- Hol ékeztetek, hogyan a csoportok?

- Reggeli, ebéd, uzsonna itt volt. A városi éttermekből rendelték meg. Általában onnan, ahonnan előző években is.

Volt-e bemutató a szülőknek a tábor végén? A filmeseknek, balettosoknak, táncosoknak igen - az utolsó napon -, így a szülők láthatták, mivel foglalkoztak, mit tanultak a gyerekek a táborozás idején.

*

A táborvezetőktől e-mail-ben kértem rövid tájékoztatást saját programjukról:

Czifrik Seszták Szidónia és Czifrik Zsolt, a Thália Tanoda vezetői:

- A Thália Tanoda egyhetes táborában 24 gyermek résztvevő volt. Lehetőségük nyílt megismerkedni és kapcsolataikat elmélyíteni társaikkal, mindezt különböző gyakorlatokon keresztül. Az ismerkedési fázis után a hallgatók koncentrációs képességeinek fejlesztése történt. A két alapismeret elsajátítása után következett a hozott anyagból, esetleg kiadott szövegből történő munkára való felkészülés és improvizációs gyakorlatok.

A tréning végén a szülők számára bemutattunk egy előre meg nem határozott előadást, amely a táborozókkal közösen végzett munka hatására alakult ki. A tréningen lehetőség nyílt tovább erősíteni a gyerekek önfegyelmző-, valamint kommunikációs készségeit, koncentrációjukat.

A kurzus új betekintést adott a színészi szakmai felkészültség rétegeibe, amely megnyithatja érdeklődési körüket egy további szakmai kíváncsiság felé.

*

Házi Tamás, a Batta Balett Stúdió vezetője:

- Idén nyáron is nagy sikere volt a gyer-

mek és az új intenzív táboroknak. Az előbbiben 12, az utóbbiban 10 fő vett részt. A gyermektábor 7-14 éveseknek szólt.

Programjaik: képességfejlesztő táncórák, tábor koreo betanulás.

Az intenzív tábor korcsoportja 16-53

éves korig terjedt. Másfél órás blokkokban, különböző táncstílusokban történt. A három napos Dance Workshop-ban szem előtt tartva az egészséges étrendet is.

*

Nyíró Anna, az Anna Dance Company vezetője:

- Táborunk augusztus 2-6-ig tartott, amely nyári, bejárós program volt. 24 gyermek vett rajta részt, 4-14 éves korig. Két csoportra bontva, mert a nagyoknak

már két saját koreográfiát is készíteni kellett.

Reggelente 30-45 perces közös bemelegítéssel kezdtünk. Mindkét csoportnak napi 2x1 óra táncrea volt lehetősége. A nagyoknak a napi két óra velem való tánc mellett

2-3 óra saját koreográfia készítés volt a feladata.

A kicsiknek fontos volt a zeneválasztás szempontjából, hogy valamilyen mese legyen, rajzfilmnek a zenéje legyen, így a Rió és Gru mesékből válogattunk. Nálunk még elsősorban a ritmusérzék kialakításán dolgozunk. A nagyoknak már csajosabb, nehezebb zenét választottam és jóval nehezebb koreográfiákat készítettem, mint korábban.

Pihenés, kikapcsolódás idején aszfalt-rajzversenyt, csillámtetkőzést, meglepetés ajándékot készítettünk. Az utolsó napon – pénteken – rövid bemutató volt a szülőknek, nagyszülőknek, barátainak, hogy bemutassák mit tanultak a héten.

Ajándékba kapott minden, a bemutatóon résztvevő gyermek egy Anna Dance Company-s egyenpólót.

A táborvezető én voltam, édesanyám, Nyíróné Ági pedig segített nekem. Nélküle nem sikerült volna ilyen jól.

*

Uti Lajosné, a Gombolyag klub vezetője:

- A Gombolyag klub idei továbbképzését a Zenálkó Etel Óvárosi Községi Házban tartottuk.

A résztvevők száma 18 fő volt, akik az ország több részéből jöttek hozzánk. Hőveji csipkevarrást tanultunk Véghné Lőrinc Ágnesztől. Gyönyörű gyöngyöt fűzhattünk Kócsiné Skultéti Évitől. Ezen kívül mindenki hozott magával befejezni való kézimunkát.

Jókedvű beszélgetésekkel, tartalmas munkával gyorsan elszaladt a három nap.

Köszönjük, hogy lehetőséget biztosítottak a számunkra fontos továbbképzés megtartására.

Szegedinác Anna

Szabó Gábor beszámolója

A képviselő naplója

A járványügyi adatok ideiglenes javulásának köszönhetően egy kicsit „szabadabb” 2 hónap van a hátunk mögött.

Rendkívüli képviselő-testületi ülés keretén belül (amelyen sajnos nem tudtam részt venni) döntés született a Batai Napok megtartásáról, a Summerfest támogatásáról és a „Közösségért Díj” odaítéléséről!

Augusztus 2-án a Városi Családsegítő és Gondozási Központ Százhalombatta Védőnői Kollektívája kiemelkedő szakmai tevékenység elismeréseként elismerő oklevélben részesült az EMMI minisztere által! Külön gratuláltam Hegyiné Soós Ilonának és Bereczki Zsuzsa óvárosi védőnőknek.

A pandémia miatt elmaradt fogadóórám ellenére, a városrész lakói e-mailben, telefonon vagy akár személyes találkozón jelezték felém problémáikat, javaslataikat, észrevételeiket. Ebből sorolnék fel most párat, a teljesség igénye nélkül:

A Szkela utcához és az Attila utcához forgalomtechnikai tükrök kihelyezése, közlekedési táblák láthatóvá tétele (gallyazás, visszaforgatás).

Hun utcai útpadka helyreállítás, Szabadság utcai megsüllyedt csatornafedél javítása, Rövid-dűlőn kátyúmentesítés, a gondozatlan ingatlanok környezetében rágcslók elszaporodása (Szakom Kft.-nek jelezve, akik azonnal intézkedtek ez ügyben).

Nem megfelelő házszámzással kapcsolatban is megkerestek (a Hatósági iroda foglalkozik ezzel), egy-egy nem működő közvilágítási oszlop is javítva lett (Műszaki Iroda). A Csenterics Sándor út városhatárán lévő szakaszán az útburkolati hiba le lett marva.

A Halász utcára (csapadékvíz elvezetés) és a Kárász utcára (vízelvezető árok kotrása) tervezett munkálatok befejeződtek.

A Sirály játszótér mellett található Duna parti lejárónál kidőlt fa feldarabolásra került, ennél többet az önkormányzatunk nem tehet! Amint több információm lesz a Duna part rendbetételével kapcsolatban, értesíteni fogom az óvárosiakat!

A Turul utca még szilárd útburkolattal nem rendelkező részén élők kérték a közbenjárásomat, mert a záporokkal, zivatarokkal tarkított időjárás következtében erősen romlott az utca állapota.

A Szent László téri olajfolyással kapcsolatban még nincsenek használható információim.

Sajnos egyre többen kérnek tanácsot, hogy a szomszédaikkal finoman fogalmazva „nem igazán jönnek ki”, mitévők legyenek. A legtöbbször a hatástalan kommunikáció után keresnek a panaszosok, és ha végképp nincs megoldás, jogorvoslatért városunk jegyzőjéhez irányítom őket.

Az egyre gyakoribb felhőszakadások okán ismét felhívnom a lakókat a szilárd burkolatú csapadékvíz-elvezetők tisztán tartására. Egy műanyag 1,5 literes flakon miatt a Szabadság utcán hömpölygött a víz egy ilyen alkalommal.

Ismét több rászoruló kapott segítséget, hála az önzetlen felajánlóknak akik jóvoltából „gazdát cserélt”: kerékpár, fűnyíró, gyermek- és felnőtt ruhák, különböző bútorok, iskolaszerek, háztartási nagygépek, nagy mennyiségű tűzifa...

Augusztus 14-én szombaton újra élőzenétől volt hangos a Szent László tér. A 1026. számú Szent László király Cserkészcsapat jóteknységai báljára került sor, ahol a Cocktail Party zenekar „húzta” a talpalávalót. A kellemes nyári este folyamán

több mint százán szórakoztak és érezték jól magukat.

Augusztus 19-én, a Szent István templom felszentelésének 25. évfordulóján rendeztek orgonakoncertet, valamint Orient Enikő textilművész kiállítását is meg lehetett tekinteni.

Augusztus 20-a reggelén meglepetéssel szolgáltam a Családok Átmeneti Otthona lakóinak, egy kis „hazai” őszibarackkal.

Augusztus végén az Óvárosi Pitypanagos Tagóvoda dajkájának, Erika néniének a nyugdíjba vonulási meglepetés összegyűjtésén vettem részt, ahol üdvözölhettük Klári nénit is aki közel 10 éve hagyta el városunkat.

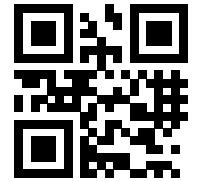

Előreláthatólag szeptember végén a megszokott formában ülésezik végre a képviselő-testület.

Keressenek továbbra is bizalommal a szokásos elérhetőségeimen:
szabogabor@mail.battanet.hu
06 20 222 2930

Százhalom Online

KÖZÖSSÉGI, KULTURÁLIS, KÖZÉLETI MAGAZIN

ANNO

CIVIL KURÁZSI

ITT ÉS MOST

KEREKASZTAL

PORTRÉ

KULTÚRA

SZERBEK

EGYSZER VOLT

SZOMSZÉDLŐ

ARCHÍV

Itt és most

Itt és most Kiemelt

Duna-parti piknik

2021.06.29. hírhalom

A képviselő naplója

2021.06.29.

A képviselő naplója

2021.06.02.

Öt éves az óvárosi / falusi közösség

2021.06.02.

Legutóbbi lapjaink

Utcabál a Szent László téren

Ha cserkészek, akkor Mikulás Gábor – gondoltam én. Gábor telefonon felvilágosított, hogy ezt a programot a cserkészek tagjai, a helyetese, Hopka János vezetésével rendezik meg, ő ott sem lesz.

Augusztus 14-én szombaton, délután öt óra előtt sietős léptekkel érkeztem az Óvárosi Szent László térre, hogy módom legyen meginterjúvolni a főszerzőket, mielőtt a program elindul. A téren már állt a bárpult, mögötte hűtőládák sorakoztak tele italokkal, a pultosok is a helyükön voltak, az asztalok a lépcsők előtt padokkal elkészítve várták a közönséget. A dombon a zenészek még rakták össze a színpadot, aztán gyorsan előkerültek a zeneszerszámok, hangolták, szerelték a mikrofont és minden a bálozókat várta.

Hopka Jánost néhány percre elhívtam sűrű teendőitől, hogy tájékoztatást kérjek a programról.

- Kinek az ötlete volt és mi volt a célja?

- A Százhalombattai 1026-os Szent László király cserkészcsoport vezetője, valamint Mánya Zsolt és Kuti Zsolt összeültek még télen megbeszélni, hogy a covid időszak után – nyáron – szükség lenne egy könnyedebb táncolós, mulatós estére az óvárosban, ahová a családok kimehetnek szórakozni. A vírushelyzet miatt elmaradt a cserkészek szokásos téli bálja, ezért a kettőt egybe lehetne tenni, így a jótékonyági bál és az utcabál egyszerre valósulhatna meg.

Az esemény célja tehát az volt, hogy a százhalombattai, főleg az óvárosi közönség – családok, közösségek – ki tudjanak mozdulni és szórakozni egy szép nyári délután. Így a cserkészcsoport támogatására legyen lehetőség, adományok gyűjtésével.

A rendezvényen a helyi Coctail party zenekar lép fel, melyben Mánya Zsolt az egyik szervező is tag. A program egyszerű, ámbár nagyszerű lesz, a bálizás mellett táncolni is lehet. Az asztaloknál a közönség foglalhat helyet, van lehetőség evésre – zsíroskenyeret készítettünk -, ivásra – szeszes és szeszmentes italokkal, természetesen táncolásra, jó zene hallgatására, baráti beszélgetésekre.

*

Miközben érkezett a közönség, találko-

tam ismerősökkel, megérkezett egy szüli napot tartó kis csoport. Minden korosztályból megjelentek és a legörvendetesebb azoknak a nagyszámú, kisgyermekkel érkező fiatal szülőknek a folyamatos érkezése volt, akik az óváros feltehetően fiatal negyedeiben laknak – Matta kert, Csónakos Lakópart, Lehel-, Géza-fejedelem -, István Király úton és jöttek vendégek szép számmal az városból is.

Amikor időt tudtam kérni Mánya Zsoltól, megkérdeztem őt a mai zenei palettáról:

- A 60-as, 70-es, 80-as évek legtáncolhatóbb zenéjét terveztük, de napjaink ze-

Krisztina. A kisfiának – Mánya Dánielnek – most van az első nyilvános fellépése velünk, ő a dobos. Nagyon izgul.

- Akkor ez egy baráti, családi vállalkozás.

*

Még futotta annyi időre, hogy köszöntöttem Kővári Lászlót (Lacit) a város kitüntetettjét – Díszpolgárát –, akit gyakran láthatunk fellépni a város számos eseményén zenészként is.

Miután a behangolás is rendben megtörtént, már indult is a bálozás, nagyszerű zenéssel, jó hangulatban. Volt, aki csak hall-

néjéből is lesz egy-két sláger. Négy órással programmal készültünk és remélem, nem csak hallgatnak bennünket, mert táncolni is lehet.

Zenekarunk öt tagú: A zenekarvezető én vagyok. Kővári Lacival talán már 30 éve zenélünk együtt. Tagja még a feleségem, Mosó Krisztina és a szólóénekesünk, Fer-

gatta a muzsikát, sokan felkerekedtek az asztalok mellől táncolni. Már elmúlt 11 óra, amikor „kihörpintették poharaikat és hazamentek” nem csak a fiatalok, az idősek és a gyermekek is. Mert, ha utcabál van minden korosztálynak, egyszer vége szakad annak is.

Szegedinác Anna

Battaiak a nagyvilágban

Élni és dolgozni Iraki Kurdisztánban

Három éve lemondott a társadalmi szerepvállalásairól, a Győri Szeszgyár és Finomító Zrt. vezérigazgatói posztjáról, az otthon közelségéről, hogy újra az olajiparban dolgozzon. Valkusz Pállal, a kurd Qaiwan cégcsoport Bazian kőolaj-feldolgozó vezérigazgatójával beszélgettünk.

- Évtizedekig dolgozott az olajiparban, utána a hazai szeszipar egyik kiemelkedő vállalatát igazgatta jelentős eredményekkel, mégis visszatért az olajiparhoz?

- A vegyészmérnöki diploma megszerzése után azonnal a Dunai Kőolajipari Vállaltnál helyezkedtem el, ahol közel két és fél évtizedet dolgoztam. Így utólag azt gondolom, hogy a MOL NyRt-nél egy kicsit röghöz kötött voltam. A szeszipari kitérő arra is jó volt, hogy bátrabban merjek vállalkozni mindenhol, akár a világban is, hiszen na-

a kurdisztáni munkavállalásba is.

- Kereste a lehetőséget, hogy újra visszatérhessen az olajiparba?

- Nem igazán, bár bevallom, örültem, amikor egy fejtámasz cég a LinkedIn-en rám talált és keresett meg 2018 februárjában.

Az Iraki Kurdisztán Sulaymaniah városában lévő Bazian finomítót tizennégy évvel ezelőtt vásárolta meg a mostani tulajdonos, a kurd Qaiwan cégcsoport. Motorhajtó üzemanyag célú fejlesztéseket hajtottak

alkalmam találkozni a menedzsmenttel, a tulajdonossal, megnézni a finomítót, annak komplexitását, a helyszínt lakhatás és élıhetőség szempontjából is. A személyes megbeszélések végén sikerült megállapodnunk és a szerződés értelmében majdnem pontosan három évvel ezelıtt, május végén utaztam ki.

- Mielıtt megkeresték hallott már Iraki Kurdisztánról?

- Hallottam arról, hogy létezik Kurdisztán, hogy Irak egy része, és hogy nem egyértelmű a státusza. Azonban ahhoz, hogy teljes képe legyen az embernek ki kell utazni és személyesen kell megnézni, mert nem lehet Magyarországról elképzelni, milyen az ország valójában. A kurd nemzetség négy országban él: Törökország, Irak, Irán, Szíria. Egyedül Irakban van félautonóm köztársaságuk, önálló parlamenttel, kormányzósággal, közigazgatással, saját elnökkel, erıs hadsereggel. Nincsen Iraktól teljesen elszakadva, sok tekintetben függnek Iraktól. Ugyanaz a pénzem van forgalomban és az iraki törvények is mind érvényesek Kurdisztánban. Vannak viszont saját törvényeik is, amelyek szintén érvényesek a kurd régióban. Egy érdekes példát említenék erre a kettısségre.

Magyar állampolgárként Irakba történı beutazáshoz vízum kell, Kurdisztánba viszont nem.

A kurdisztáni részen a lakosság kilencven százaléka kurd, míg a többiek jórészt a Szaddam Husszein uralkodása idején telepített iraki arabok. A különbözı vallású emberek konfliktusok nélkül megélınek egymás mellett.

Földrajzilag Kurdisztán Irak Észak-Keleti részén terül el nagyrészt a hegyekben. A környéken nem ritkák a 3000 méter magas

gyon sok mindent sikerült megtanulnom a vállalatvezetés és menedzsment terén. Egy idő után ráébredtem arra, hogy a pénzügy és kereskedelem irányítása is megtanulható, és hogy nem csak egy vállalatrészt, hanem egy komplett vállalatot is képes vagyok irányítani. Így sokkal bátrabban vágtam bele

végre és kapcsolták össze a meglévı üzemekkel. Az akkori vezérigazgató elment és a cég egy új vezető felkutatására adott megbízást. Az egyeztetéseket, interjúkat Skype-on keresztül kezdtük meg és áprilisban a helyszínen is volt lehetıségem felmérni a munkakörülményeket. Ekkor volt

hegycsúcsok. Irak nagy része síkság és sivatag, az ország középső – déli részén található a – történelemből jól ismert – Tigris és Eufrátesz mentén elterülő Mezopotámia.

- Hol és hogyan él Kurdisztánban?

- A finomító Iraki Kurdisztán második legnagyobb városában, a körülbelül másfél millió lakosú Sulaymaniahban van. Ez ezer méter magasan, egy hatvan-hetven kilométer hosszú és öt-hat kilométer széles fennsíkon fekszik. A várostól harmincöt kilométernyire van a finomító, ahova autópálya vezet. Az olajmező is viszonylag közel van, körülbelül nyolcvan kilométerre a völgyekben. Irak kőolaj- és földgáz készlete igen jelentős, a Közel-keletre tartó éjszakai repülőjáratokról jól láthatóak a kőolajkutak fáklyái.

A Qaiwan egy cégcsoport, mely szer-teágazó üzlettel foglalkozik. Ingtalan-beruházások keretében többek között lakóparkokat is építenek. A cégcsoport összes külföldi dolgozója – velem együtt – egy ilyen lakóparki épületben él. Ez mindössze

tizenöt perc autóra van a belvárostól.

Munkanapokon általában 7.30-tól, 17 óráig vagyok a finomítóban. Utána legtöbbször kondiba járok, olvasok, a családdal beszélgetek, vagy interneten mozizok. A szabadidő eltöltésére sajnos nincs annyi lehetőség, mint Magyarországon, hétvége a kis magyar kolóniával el szoktunk menni valamelyik közeli nagy víztározóhoz, vízesházhoz kirándulni, vagy az erdős hegyekbe túrázni, esetleg egy étterembe. Összesen öten vagyunk a finomítóban magyarok, mindannyian valamikor régebben a MOL-ban dolgoztunk.

- A vízisport kedvelőjeként evezni van lehetősége?

- Ezen a területen nincsenek komoly lehetőségek, a nagyobb víztározóknál sincs evezési, vizeitúrázási lehetőség. Hiányzik a kiépített infrastruktúra, amely vonzó lehetne a turisták számára is. Ezek a víztározók a nyári édesvízszükségletet biztosítják.

- A nagy hegyek közt kirándulni, túrázni, erdőt járni, hegyet mászni van lehetősége?

- Az éghajlatból adódóan kevés az erdő, a hegyek inkább sziklásak, turistajelzések sincsenek, túrázni csak kisebb utakon, kitaposott ösvényeken lehet. A helyi klíma sem kedvez a természetjárásnak, itt két évszak van, nyár és tél. A nyár akkor kezdődik, amikor eláll az eső, a mi értelmezésünk szerint tavasszal. Ez lehet márciusban, áprilisban is. Viszont ha elállt, akkor kezdődik a száraz nyár és októberig nem esik több. Nyáron értelemszerűen rekkenő meleg van, szinte minden kiszárad és a táj uralkodó színe a sárga lesz. Októberben leesik az eső és néhány hétig olyan, mintha tavasz lenne, felélénkül a természet, minden kiszökdül. November végén elkezd hűlni a levegő, lehullanak a levelek és jön a tél sok-sok esővel. Hó és mínuszok általában januárban csak egy hétig vannak. Ez alatt az esős időszak alatt telnek meg a víztározók, melyek nyáron biztosítják az édesvízellátást.

- Hogyan, miből élnek a helyiek, milyen a lakókörnyezetük?

- Kurdisztán területén két nagyváros van, a főváros Erbil, valamivel több, mint kétfélmillió lakossal és Sulaymaniah, ahol én dolgozom. A többi település kisebb város vagy falu. A falvakban jellemzően családi farmgazdálkodás folyik.

A nagyvárosokban az ellátás nagyon hasonlít az európaihoz, ugyanúgy megtalálható minden, ami egy magyar városban is. Vannak plázák, piacok, kisebb-nagyobb boltok, éttermek stb. A helyiek vallása tiltja az alkoholfogyasztást, ezért kocsmák, ivók nincsenek, de leginkább a külföldiek, valamint a keresztény lakosok miatt vannak italboltok, széles választékkal. Az éttermek legtöbbszörben is elérhetőek a szeszes italok.

A konyhájuk változatos, széles választékkal, az ízvilág nagyon hasonlít a törökre, fűszerezésük jellegzetes.

A lakosság valamivel több, mint ötven százaléka az állami szektorban dolgozik. Nagyon sokan foglalkoznak állattartással, mezőgazdasággal, megpróbálják a sziklás területeket megművelni. Jellemző a háztáji mezőgazdaság, sok helyen lehet látni a magyar szemnek is ismerős fólia sátrakat. A termékeket leginkább a család ellátására fordítják, de vannak, akik a piacra, bazárba hordják a zöldségeket, gyümölcsöket. A

gyümölcsválaszték rendkívül gazdag és az év tizenkét hónapjában lehet kapni például görögdinnyét, sárgadinnyét, barackot stb. Alapvetően minden gyümölcsnek hosszabb ideig tart a szezonja, mint itthon és a nagy választéknak köszönhetően nagyon olcsó is.

Sokan saját, specializálódott kisebb, néhány négyzetméteres shopokat, üzleteket vezetnek és ők ebből élnek. A város utcáin jól megfér egymás mellett a mobil telefonokat, az olajos magvakat, a parfümökét értékesítő boltok vagy a pénzváltók, ezzel színesítve az utcák képét. Kurdisztán gazdasága elsősorban a kőolaj-kitermelésre és feldolgozásra épül.

A lakóépületeik a Közel-keleten is ismert egy-két szintes, fehér színű, lapos tetős, egyszerű dizájnúak. Azonban elsősorban az új, jellemzően a lakóparkokban épült házak gyönyörűek, főleg mediterrán típusúak. Mivel gyakori a földrengés minden épület vasbetonból készül. Természetesen az itt-tartózkodásom alatt is volt már földrengés, felejthetetlen élmény volt, de komoly károk nem keletkeztek.

- Mint említette Kurdisztán nagyobb része ezer, háromezer méteres hegyvidéken terül el. Milyen a közlekedés, a közúthálózat?

- A városokban csak buszos tömegközlekedés van, a menetrendet viszont nehéz követni. Villamos, metró nincs, ezért mindenki, minden család autóval közlekedik leginkább. Az autókba viszont létszámtól függetlenül beül az egész család, nem ritka látvány hogy kocsinként hatan-heten vagy akár többen is utaznak.

Városok között még ritkábbak a buszjáratok, vonathálózat nem épült ki. Itt jellemző a stoppolás kortól függetlenül. Ha valakinél van szabad hely az autóban általában meg is állnak. A segítség a kultúrájukban fellelhető "segítek a másikon, ha tudok" mentalitás miatt van. Az út szélén álló segítségre szorul, ezért viszik magukkal őket.

A hegyi utak szerpentinesek és nagyon keskenyek, de remek, széles autópályák is vannak. A városok közötti utak kényelmesen járhatók.

Kezdetben érdekes és szokatlan voltak

a városon kívüli katonai ellenőrző pontok, ahol a katonák megállítanak, megkérdezik hova megyünk, mit csinálunk.

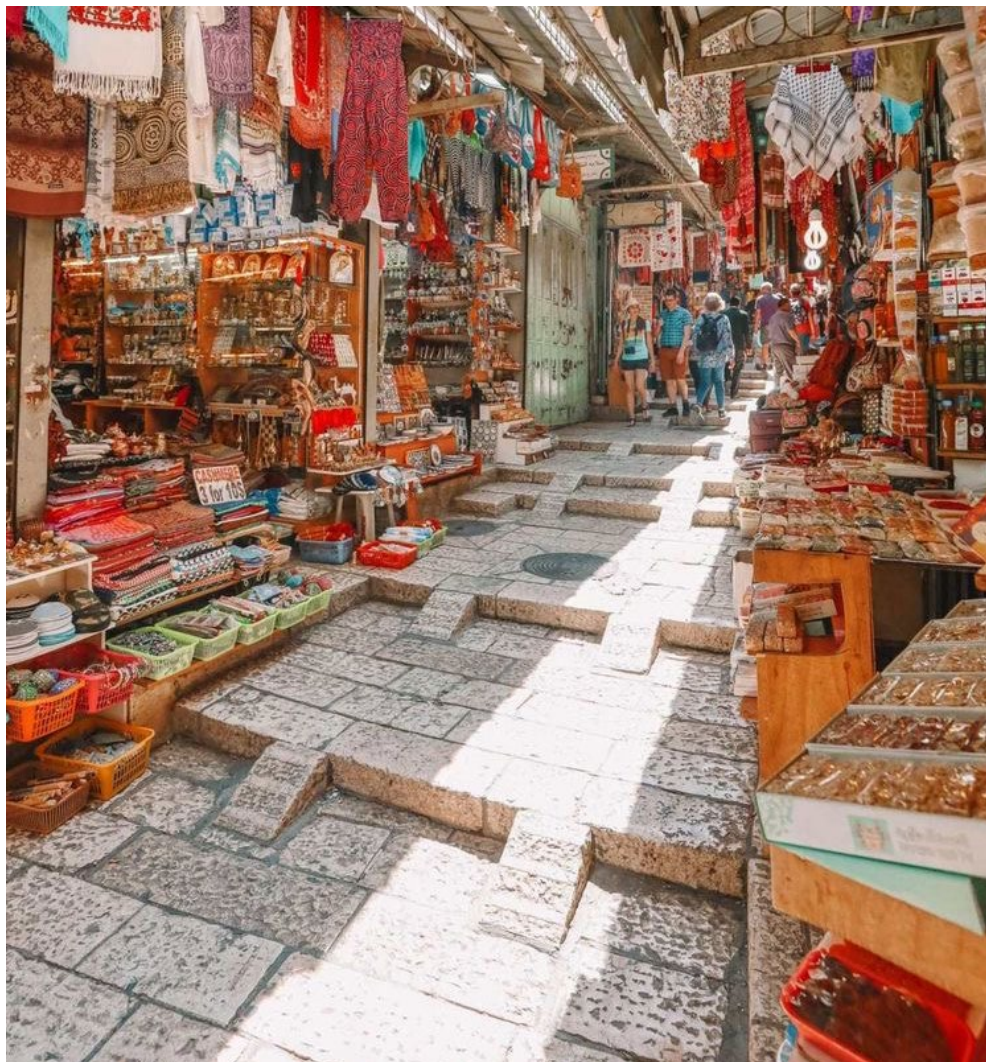
Ez csak egy-két hétig tartott, most már, hogy ismernek, megállítás nélkül továbbengednek minket.

A fővárosban Erbilben van egy nagyobb nemzetközi repülőtér, Sulaymaniahban pedig egy kisebb. Most hetente három járat van Dohába és Isztambulba, ahol át lehet átszállni a budapesti, illetve bécsi járatra.

- A kurdokat milyenek ismerte meg?

- A kurdok egyszerűen csak barátságosak, befogadóak. Nagyon kedvelik és tisztelik a külföldieket, örömet okoz nekik, ha vendégül láthatják őket. Egymással is segítőkészek, ez a kultúrájuk része, de a külföldiekkel még inkább, nekik fontos, hogy egy külföldi jól érezze magát az országukban.

Külsőleg, az európaiakhoz is, illetve az arabokhoz is hasonlítanak, temperamentumban inkább az arabokhoz. Jellegzetes az arcvonásuk, én már könnyen meg tudom különböztetni őket az iraki araboktól. A nőknek jellemzően derékig érő hosszú, fekete, egyenes hajuk van. A férfiak is feketék és szinte mindegyiknek van valamilyen arcszőrzete. Mi Európaiak kicsit kilógunk közülük.

A finomítóban tapasztaltak alapján úgy látom, hogy a munkához való hozzáállásuk kicsit más, mint amit itthon megszoktunk, inkább utasításkövetők, azt teszik, amit a főnök kér tőlük.

A három év alatt, mióta kis magyar csapatunk kint van a munkahelyi kultúrán sikerült változtatni, a finomító működtetése egyre jobban hasonlít a hazaihoz.

- Kihagyhatatlan kérdés a pandémia helyzete?

- A koronavírus Irakot, Kurdisztánt sem kerülte el. Már a járvány legelején szigorú korlátozásokat vezettek be, bezárták a nagyobb létszámú helyeket, például mecseteket, iskolákat, óvodákat. Lezárták Irakot, minden repülőjáratot töröltek fél évig. Az első hullám 2020 februárjában kezdődött, hosszú ideig tartott lapos lecsengési görbével. A második hullám már jóval kisebb volt, harmadik viszont nincs.

Nagyon óvatosan augusztusban indult meg a nyitás. Először heti egy török járat indult, utána heti egy Katar járat és aztán szépen lassan fokozatosan emelkedett az utazási lehetőségek száma.

Most gyakorlatilag teljes a nyitás, negatív PCR teszttel lehet beutazni.

A vakcinaoltás is megkezdődött. A finomítóban is szigorú szabályokat hoztunk, sikerességüket jól mutatja, hogy a járvány eddigi időszakában sohasem emelkedett

ket, mert azok jóval olcsóbbak.

- Három éve van kint, milyen időközönként tudott hazajárni és meddig szándékozik maradni?

az esetszám a munkavállalói létszám egy százaléka fölé.

- Turistaként érdemes Iraki Kurdisztánba menni?

- Én javasolni tudom azzal a megjegyzéssel, hogy először Erbilbe érdemes meglátogatni, mert ott megvannak a történelmi épületek az óvárosban.

Sajnos a műemlékeik felújítására pénz híján nem fordítanak különösebb figyelmet. Az emberek mindenhol kedvesek és segítőkészek. A mindennapi élet költségei pedig a hazaihoz hasonlóak, kivéve a gyümölcsö-

- Eleinte félévente, az utóbbi időben szerencsére gyakrabban, gyakorlatilag negyedévente van lehetőségem hazautazni, most három év óta először egy hónapot vagyok itthon.

Azon egyelőre még nem gondolkodtam, hogy meddig maradok. A vállalatnál minden külföldi munkavállalónak határozatlan idejű munkaszerződése van. Gondolom a hazajövetel – ahogy a kurdisztáni munkavállalás is – családi közös döntés lesz.

-BK-

Soós Máté útja

A gondolkodás iskolája

Apró gyermekként mindent megszámlolt, már kisiskolásként megnyerte a Zrínyi Ilona Matematikaverseny megyei fordulóját. Most húsz éves, sugárzik a boldogságtól, ott van, ahol lennie kell. Az Oxfordi Egyetem matematika-informatika szak másodéves hallgatójával, a százhalmombattai Soós Mátyával beszélgettünk.

- Mikor és hogyan derült ki, hogy az átlagnál jobb vagy matematikából?

- Ez fokozatosan derült ki, de azért mondhatni, hogy már a legelején, mert mindig is nagyon szerettem a matekot és ez a tanáraimnak is feltűnt. Először harmadikos koromban vettem részt a Zrínyi Ilona Matematikai Versenyen, akkor azt hittem, hogy nagyon rosszul sikerült és nem is törődtem vele. Később derült ki, hogy megnyertem a megyei döntőt és bejutottam az országosra. Ez egy nagy lökést adott és ezután kezdtem egyre többet foglalkozni a matekkal, a tanárok is sokat segítettek. Ők ajánlották, hogy próbáljam meg a Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola hatévnyolcos speciális matematika tagozatát, mert matekból az az ország legjobb iskolája. Sikerült is bejutnom és utólag kiderült, hogy ez egy nagyon jó döntés volt.

- Tizenkét éves korodtól az érettségig na-

ponta több mint két órát ingáztál? Ilyen fiatalon nem volt ez megterhelő, a szüleid nem féltettek? Vagy ennyire hajtott a matematika szeretete?

- Eleinte féltettek. Az ingázást hamar megszoktam, nem éreztem megterhelőnek, de volt osztálytársam, aki még többet utazott naponta. Nagyon élveztem, hogy többet foglalkozhatok a matekkal. Arra soha nem gondoltam, hogy minek ez nekem, mert utólag is úgy érzem, nagyon megérte.

- A Fazekas Gimnázium szeret versenyeztetni, különösen a matematika tagozaton. Sokat jártál versenyekre? Hogy néz ki egy matekverseny?

Évi két, három versenyünk volt. Kifejezet-

résztevők. De voltak egy-két és több napos matektáborok is. Itt csak matekozunk, illetve a hosszabb táborokban volt szabadidős elfoglaltságunk is.

A matematikai versenyek korosztályonként változók. Már alsóban megkezdődnek az olyan versenyek, mint például a Zrínyi Ilona Matematika verseny ahol a kérdésekre öt lehetőségből kell a jó megoldást kiválasztani. A felsőbb osztályok versenyében inkább a kifejtős feladatok a jellemzőbbek, mint például az OKTV-n és az olimpiákon. Körülbelül három-öt feladat van, amit négy-öt óra alatt kell kifejtetni. Itt már nem csak a megoldás kell, hanem le is kell azt vezetni.

- A Fazekasban is kiemelkedtél matematikatudásoddal, volt nálatok rivalizálás?

- A Fazekasba azért a kiemelkedően jó matekosok jártak. A rivalizálás nem volt jellemző, országosan voltunk körülbelül tízen, akik eléggé esélyesek voltunk a versenyeken. Hogy ki hogyan teljesít, az mindig az adott helyzetben derült ki. Mindenesetre a legjobb környezet volt a matektanuláshoz.

- Honnan jött az ötlet, hogy az Oxfordi

Soós Elek és Soós Máté

ten erre nem készültünk, csak azzal, hogy folyamatosan tanultunk. Voltak OKTV versenyek és matekolimpiák. A matekolimpiára a Fazekas felkészítő szakkört rendez, ahova az ország minden pontjáról jönnek

Egyetemre jelentkezz? Mi volt ennek a menete?

- Korábban a szüleimnek mindig mondták viccesen, hogy na, ez a gyerek majd Oxfordba megy! Ahogy haladtak az évek, ez

egyre valóságosabbá vált. Mivel a Fazekas Gimnázium matekból nagyon jó, ezért eleve sokan szoktak jelentkezni az Oxfordi Egyetemre, vagy a Cambridge-i Egyetemre és sokan be is szoktak kerülni. Tehát ez nem egy esélytelen dolog, így szinte automatikus volt, hogy megpróbálom.

A magyarok körében a két iskola közül a

A tanév harmadévekből áll, két hónapnyi oktatással, egy hónapnyi szünettel. Egy-egy harmadban ugyanúgy vannak nagy előadások – ami most online volt – mint itthon, de a hangsúly a tutorialon van. Ez a matekosoknál úgy van, hogy hetente, kéthetente a tananyagnak megfelelően meg kell oldani egy-egy feladatsort. Ezt átküld-

bár tíz napot karanténban kellett töltenem. Vizsgaidőszak csak egy van egy évben. Ráadásul nem mi osztjuk be a vizsgaidőpontokat, hanem meg vannak adva, hogy mikor kell menni. Nekem például az öt vizsgámat két héten belül kellett teljesítenem. Ez azért eléggé megterhelő volt.

- A kinn töltött rövid idő alatt azért sikertelen barátokra szert tenni, megismerni, belakni Oxfordot?

- Oxfordban körülbelül húsz collegere van felosztva. Amikor az egyetemre jelentkezünk colleg-be is jelentkezni kell. Én utánaolvastam, hogy melyikbe érdemes. Ezek területileg különálló, régebbi, újabb, kisebb-nagyobb épületek saját kerttel, étkezdével, büfével, könyvtárral, különböző közösségi terekkel, programokkal, többkevesebb diákkal, azok szálláshelyeikkel. Én is egy ilyenben élek, egyedül egy szobában, ez nagyon kényelmes és jól lehet tanulni. A colleg-ban nem csoportosulnak az egyetem szakkhallgatói. Az én collegomban egy szaktársam van, egy bolgár srác, akivel egy tutorialon is vagyok.

Az épületek többsége egyébként kívül-belül tényleg olyan, mint a Harry Potter filmekben.

A pandémia miatt nem igazán találkoztam sok emberrel. Ebben a helyzetben nehéz ismerkedni, barátkozni. Ezért még nem sikerült barátságot kötni, de ismeretségeket már kötöttem.

Egy normális év alatt ez másként lenne,

A diákolimpia résztvevői (Soós Máté jobbról a második)

Cambridge-i Egyetem a népszerűbb és oda többen is jelentkeznek és többen is járnak. Én azért döntöttem Oxford mellett, mert ott volt matematika-informatika párosítás.

Az angol felvételi eléggé különböző a magyartól. Első körben írni kellett egy legfeljebb négyezer karakteres personal statement-et. Ez gyakorlatilag egy önéletrajz az eredményeimről, a motivációimról, az érdeklődési körömről stb. Ehhez kellett egy tanári ajánlást is csatolni. Ezek alapján eldöntik, hogy kapunk-e offert – ajánlást – ami abból áll, hogy meg kell szerezni bizonyos vizsgákat, ami az én esetemben az érettségi és a nyelvvizsga volt. Az átlagos angol egyetemen ez az általános felvételi rendszer. Oxfordban ezen kívül volt még egy matek teszt, amit itthon megírtam. Ezek alapján hívtak be személyes interjúra. Ez már Oxfordban volt, ahova másik négy osztálytársaimmal mentem, de egyedül én jutottam be.

Az Oxford-i és a Cambridge-i oktatásnak van egy jellegzetessége, a tutorial. Ez arról szól, hogy egy tanár két-három diákkal személyesen foglalkozik, dolgozik. Ezért az interjún, ahol két tanár volt, azt is nézték, hogy mennyire tudnak majd együtt gondolkodni, dolgozni a diákkal. Előttük kellett egy feladatsort megoldani, majd kérdéseket is tettek fel.

jük a tutornak, megnézik, kijavítják és a tutorialon erről beszélgetünk.

- A pandémia mennyire szolt bele a tanulmányaidba?

- Beleszolt, mert nem tudtam minden har-

madévet kinn tölteni. Az első harmadévből 2020. szeptember végétől voltam kinn. A másodikra nem tudtam kimenni, a harmadikra is azt mondták, hogy ne menjünk, de szerettem volna ott vizsgázni így a harmadik harmad második felében kimentem,

de így többnyire matekosokkal találkoztam. Várom már, hogy rendesen bejárhaszak előadásokra, hogy megtapasztaljam az igazi egyetemi életet.

Alapvetően az időm nagy részét tanulással töltöttem, ezért sokat voltam a szo-

bámban. De kisebb-nagyobb sétákat tettem a környéken és rendszeresen járok futni és néha falat mászok. Ez is biztos másképp nézne ki, ha nem lenne járványhelyzet.

- Sok magyar diák van Oxfordban?

- Nem mondanám, hogy sokan vagyunk, mert a magyarok többnyire Cambridge-be mennek. Az évfolyamon hat-hét magyar van, az egész egyetemen körülbelül huszan vagyunk. A colleg-omban egy harmadéves magyar van, de ő nem matekos. Egyébként az egész egyetemen körülbelül negyvenöt elsőéves matek-infós van, magyar csak én vagyok.

- Anyagilag mennyire nagy teher ez a családoknak?

- Ami nagy dolog az a tandíj. Anglia már nem tagja az Uniónak, de nekünk szerencsénk volt, mert mi voltunk az utolsók, akik angol diákkhittel meg tudtuk ezt oldani. A diákkhittel a teljes képzésre – azaz négy évre – kaptam meg. Persze ezt majd vissza kell fizetnem. Nekem nem kellett vízum, dolgozhatok is. Akik most mennek, már nem kapnak angol diákkhittel és a tandíjuk is körülbelül négyszer annyi, mint most. Ezen túl van a lakhatás, az élelmezés és az utazás költsége, amit a család fizet. Tankönyveink nem nagyon vannak, úgyhogy erre nem kell költeni.

Az év elején még felvettem a magyar diákkhittel is, aztán az év közepén kiderült, hogy mivel Anglia kilépett az Unióból, ezért amit eddig megkaptam vissza kell fizetni.

Ha visszaáll a rendes oktatási rend, akkor nem szándékozom gyakran hazajárni. Nem csak a pénz miatt, hanem a tanulás miatt is. Ráadásul szeretnék majd dolgozni is, de azt csak a szünetekben, vagy nyáron tehetem, mert az egyetem nem nézi jó szemmel, ha valaki év közben munkát vállal.

- Van már valami terved, hogy mit kezdsz majd a diplomáddal?

- Konkrét terveim még nincsenek, egyelőre nagyon élvezem, hogy csak azzal foglalkozok, amit szeretek. A matematika több annál, mint számolás. A hétköznapi embernek szinte csak ez jut eszébe. Az élet sok területe mögött ott van a matematika. Például most a járvány terjedésének kiszámolásánál is a matematikát használják. Én félig informatikus leszek, ez sokkal konkrétabb, és szeretnék majd valamilyen informatikai munkát is vállalni. Második évben már lehet specializálódni, de még nem döntöttem, ez majd kialakul. Hogy mit tudok kezdeni a diplomámmal, igazából az elkövetkező négy-öt év alatt dől el.

- Az elmúlt két-három év számodra szé-

dítő gyorsasággal, tanulással, testi-, lelki- és egészségügyi kihívásokkal telt. Helyt álltál a matematikában, a karrieredben, és helyt álltál emberségből, testvéri szeretetből. A húgod nemrégiben egy súlyos betegségen esett át. Hogy az Ő álmai is megvalósulhassanak, az érettségi vizsga előtt egy héttel csontvelőt adtál. Szavakba tudod foglalni, milyen volt, amikor megtudtad, hogy segíthetsz rajta?

- Ennek nem sok esélye volt, és amikor megvizsgáltam és kiderült, hogy segíthetek örömmel töltött el. A csontvelő kiszívása nem volt fájdalommentes, de elviselhetetlen sem. A helye néhány napig fáj, de az érettségi jól sikerült. Egy év múltán a húgom már teljesen felépült, újra sportol, újra teljes életet él.

- A pandémia miatt most sok időt tudsz a szüleiddel, nagyszüleiddel együtt tölteni Százhalombattán. A régi osztálytársakkal tartod a kapcsolatot?

- A battai osztályból maradtak barátok, és ha nem is sokszor, de személyesen is találkoznak. Itthon is eljárak futni, falat mászni. A Fazekasból, a matek világából több és szorosabb barátom van. Velük gyakrabban találkozom és a messzebb lakó barátokkal táborokban, versenyeken és online tartom a kapcsolatot.

-BK-

Pányi Zsuzsát választották az Év Főépítészének

Huszonötödik alkalommal adták át Budapesten, augusztus 26-án „Az Év Főépítésze” díjat.

Az elismerés évente két kategóriában adományozható: az Év Főépítésze díjat aktív főépítész, míg a Főépítészeti Életmű díjat a szakmáját hosszú ideje gyakorló, illetve nyugdíjba vonuló/vonult kiváló főépítész kapja.

A díjakat ünnepélyes keretek között, az Országos Főépítészeti Konferencián Karácsony Gergely főpolgármester, Erő Zoltán, Budapest főépítésze és Salamin Ferenc, az Országos Főépítészeti Kollégium elnöke adta át.

Az Év Főépítésze Díjat **Pányi Zsuzsanna okl. építésmérnök, Érd és Százhalombatta városok volt főépítésze, Pest megye főépítésze** kapta, aki „több mint tízéves települési és tizenöt éves megyei főépítészeti munkája során széles körű és szerteágazó szakmai tevékenységet végzett, és így nagyban hozzájárult az emberhez méltó és esztétikus környezet létrejöttéhez.

Munkáját több évtizedes tapasztalat, a megbízhatóság, az együttműködési készség, a pozitív hozzáállás és az értékteremtő javaslatok jellemzik. Aktív szervező munkájával nagyban segíti a megye főépítészeit, kezdeményezője és

szervezője a megyei főépítészeti összefogásának, a Kulturált Települési Környezet Díj és a Pest Megye Építészeti Nívódíja pályázatoknak.”

(Forrás: www.pestmegye.hu)

Az igazi vállalkozó egyben jó lokálpatrióta is

Vállalkozom, tehát vagyok

A Szent István tér sarkán lévő ingatlanközvetítő irodában állandóan nagy a nyüzsgés. Folyton csörög a telefon, ügyfelek adják egymásnak a kilincset. Ezzel együtt odabenn mégis elmélyült, folyamatos munka zajlik. Az ingatlanközvetítés már csak ilyen zajos szakma, tudjuk meg Pátkai Zsolt ügyvezető igazgatótól, akivel róla, a vállalkozásról és a terveikről beszélgettünk.

- Minden hosszabb út az első lépéssel kezdődik. Mikor jutott eszébe, hogy ingatlanközvetítéssel foglalkozzon?

- Eddigi életem során annyi mindent csináltam már. Voltam nagy gazdasági szervezetben beosztott, dolgoztam közös képviselőként és önkormányzati képviselőként, voltam a város alpolgármestere. Régen foglalkoztat a vállalkozói életforma, és egyszer csak úgy döntöttem, hogy belevágok. Mint mindenki mást, engem is a folyamatos változás tart mozgásban. Persze annyira nem vagyok spontán, abban a körülmények is közrejátszanak, hogy meghozzam a döntésemet.

- Vállalkozóként egyszerre vált beosztottá és önmaga főnökévé. Mennyire vált így nehezebbé vagy kényelmetlenebbé a helyzete?

- A biztonság, a nagy rendszerek által nyújtott kiszámíthatóság, azaz beosztottnak lenni számtalan előnnyel, kényelemmel is jár. Ugyanakkor ez mindig arra ösztönzi az embert, ha lehet, hogy egyre több szabadságot szerezzen magának. Én ezt a szabadságot az önálló vállalkozásban találtam meg. Tele van kockázattal, minden hónapot nulláról, vagy mínusszal kezdek, ami tervekészítésre, folyamatos döntésre kényszerít. Amióta vállalkozó vagyok, újabb és újabb ismereteket szerzek önmagamról is. Nem ajánlasként mondom, hiszen nagy az anyagi és erkölcsi felelősség, de a vál-

gokba emelkedett, ami nyilván növeli a konkurenciát. A jó ingatlanközvetítésnek (ha nem üzleti titok) mik a feltételei?

- Az ingatlanközvetítés komoly szakmai munka. Felkészültséget, sőt nyugodtan kijelenthetem, rátermettséget igényel. Az emberek a vagyoniukat olyan emberre szeretik rábízni, akiben megbíznak. A biztonságos szolgáltatásnak fontos eleme a pénzügyi és jogi garancianyújtás, a kiszámíthatóság. Nekem ebben szerencsém is volt, hiszen kezdettől az Otthon Centrum franchise partnerei vagyunk, ami önálló vállalkozásokkal szemben szinte behozhatatlan előnyt biztosít. Minden tisztességes versenyben benne vagyok, hiszen nemcsak az ismereteinket gazdagítja, hanem ránk irányítja a figyelmet és növeli a piaci mozgást. Nem véletlen a többszám használata, hiszen Sebestyén-Teleki Zsófiában olyan társra találtam az életben és munkámban, ami vállalkozásunk lényegét jelenti.

- Ön vállaltan lokálpatrióta, sőt, mint említettük, ebben szerepet is vállalt. Meny-

lalkozás önismeretre, életismeretre tanít.

- A napi hírekből halljuk, hogy az ingatlanok ára eddig nem tapasztalt magassá-

nyire követi a városi eseményeket, és milyen könnyen illeszkedett be mint vállalkozó?

- Korábbi életemből adódóan nagy figyelemmel kísérem a város életét. Még pénzügyi bizottsági vezetőként sikerült létrehoznom annak idején a helyi vál-

hosszabb külföldi nyaralásra is elutazhatunk.

- Legújabb hír, hogy két éves működés után néhány hete Budapesten nyitották

lalkozók részére egy fejlesztési alapot, így sok ismerőssel tartom a kapcsolatot az Ipari Parkból. Természetes, hogy a közösség és közélet közreműködőivel, vezetőivel, akik egykor napi munkám részesei voltak, ma is jó ismerősként, barátoként cserélünk gondolatot, osztunk meg ismereteket. Akkor is vallottam, ma is hiszem, hogy az igazi vállalkozó egyben jó lokálpatrióta is.

- Vállalkozóként a „24 órás munkarend” enged-e szabadidőt? Van-e alkalma kikapcsolódni? Van-e szabadsága, szabadideje, és ha igen, mivel tölti?

- Talán korábban említettem, hogy a vállalkozói élet önfegyelmre tanít. A jó időbeosztás, az idejében történő döntés, a partnerek helyes megválasztása alakítja ki a munka rendjét. Csak így jöhet létre szabadon felhasználható idő. Azzal is tisztában vagyok, hogy a pihenés, a kikapcsolódás és feltöltődés fontos része az életünknek, mert a „lemerült akkumulátort vissza kell tölteni” ahhoz, hogy haladni tudjunk. Egyelőre a hétvégék nyújtanak némi kikapcsolódást hosszú sétákkal, olvasással, baráti találkozók-kal. Amíg jó idő van gyakran szánjuk rá magunkat az országjárásra, kirándulásra. Talán eljön majd az az idő is, amikor

meg második irodájukat. Mi a története a továbblépésnek?

- Tulajdonképpen a hír annyiban nem is hír, hiszen a budai agglomeráció eddig is kapcsolódott munkánk során Bu-

csak Érdre, ahol néhány év alatt tízezerrel nőtt a város lélekszáma.

Kínálkozott egy rendkívüli vállalkozói lehetőség, ami azt jelenti, hogy egy budapesti iroda teljes körű átvételével mindkét terület ingatlanközvetítői munkánk részévé vált. Véleményem szerint a sikeres vállalkozásnak természetes része a bővülés.

- Nem kérnék Öntől jóslatot, csak egy szolid szakmai prognózist. Az elképzelésekben benne van-e a vállalkozásuk profilbővítése? Mit gondol a jövőről?

- Nemcsak bízom benne, hanem hiszem is, hogy az ingatlanpiac akár évekre ilyen intenzív marad. Ezt mutatják a hazai felmérések és a nemzetközi összehasonlítások is. Azt nem állítom, hogy a lakosság rendelkezésére álló pénz illetve az ingatlanbefektetés nyújtotta biztonság ebben nem fog szerepet játszani. Fontos része a folyamatnak a családtámogatási rendszer megmaradása.

Az Otthon Centrummal közösen tervezzük a jövőnket. Az eddig bevezetett és sikeres hitelközvetítés mellett olyan új területek kipróbálására kerül sor a közeljövőben, mint a befektetés-közvetítés. Azonban tisztában vagyok vele, hogy az optimizmus sokkal több munkával jár. De

dapesthez, sokan költöznek innen oda és viszont. Napjainkban rendkívül erős a „kiköltözési” hajlandóság, gondoljunk

talán az eddigiekből is kiderült, hogy ez a vállalkozás lényegéhez tartozik. ■

Százhalombatta anno

Életképek – kinn a földeken

Előző számunkban írtunk a gyermekek által, főleg lányok végezte házimunkáról. Gyerekkoromban, az ötvenes-hatvanas években a gyerekek ugyanúgy munkára voltak fogva, mint a felnőttek, de többnyire a saját korunknak megfelelő bízta ránk. Akkor még a faluban szinte mindenki – azok is akik az iparban dolgoztak – azért amit meg lehetett termelni, megtermelték. Dolgoztak a földeken, állatokat tartottak. Ehhez bizony kellett a gyermekek segítségével.

Megkérdeztem most Lászlót és Máriát, hogy mi volt a dolguk a földeken és otthon, az állatok körül.

László

Nem tudom, lehet, hogy nem jól csináltam. Gyermekeimnek nem túl sok feladatot adtam gyerekkoromban. Nem azért, mint ha nekem rossz emlékeim lennének azokról a munkákról, amiket szüleim rám bízta. Nem akartam terhelni őket, hiszen dolgozhatnak még eleget. Az én lelkivilágommal nem foglalkoztak annyit. Hamar megbízta ezzel-azzal. A legelső tevékenység amit el kellett végezni, a boltba járás volt. Talán még négy sem voltam, mikor először megkérdezte anyám. „Lacika! El tudsz te menni boltba?” És megmutatta, hogy hogyan is néz ki az, amit meg kellene vennem. Nem sikerült! Valamit hoztam, de nem azt ami kellett.

Gyakorlat teszi a mestert, és innentől kezdve minden nap gyakorolhattam. Az teljesen természetes volt, ha anyám mosogatót, vagy takarított, abból nekünk is kellett venniük a részünket. A ház körül is volt testhez álló munka, amit rám bízta. Rendszeres megbízatásom volt a tyúkok etetése. Morzsolnom kellett néhány cső kukoricát, és tiszta vizet önteni nekik. Ez a munka csak iskolai szünetben talált meg. Innen kiderülhet, hogy én sem voltam agyonhajtván. Nem is emlékszem, hogy kisiskolás koromban a munkától fáradtam volna el.

Ahogy nőtem, úgy sokasodtak a kötelezettségek. Jöttek a kerti munkák, kapálni

utáltam, így szüleim nem is erőltették. Az ásás sem volt ínyemre, de mindenre nem mondhattam nemet, ezért minden nap, őszszel, fel kellett ásnom egy faközt. A kertünk nem csak nagy volt, de tele is volt gyümölcsfával. Egy faköz négy fa közötti területet jelent. Metszés után összeszedtem a lehul-

Ami szüleimnek szerencse volt, az nekem maga a tragédia. Képzeliük el, hogy egy tizenéves gyerek milyen büszkeséggel sétál végig az utcán, két moslékkal teli vödörrel. Borzalom! Igyekeztem láthatatlanná válni abban az öt percben, még hazacipeltem a szégyent. Hála istennek, egy idő után más

Kukoricaszedés (illusztráció)

lott ágakat. Ezt szívesen csináltam, mert a hatalmas nagy kupac ágat, amit összeszedtünk, egyszerre gyűjtöttük meg. Hatalmas máglyát tudtam csodálni, és piszkálni. Bántam is mikor leégett.

Nagyobb munka, inkább a betakarításkor volt. Borsó, mák, bab, gyümölcszedés stb. Ezt az időszakot túl kellett élni, de legalább tiszta munka volt. Nem így a nyulak takarítása. Volt amikor háromszáznál is többen voltak, és ennyien piszkítottak. Ki kellett szednem alóluk a trágyát, aztán néha megetetni, és ami még akadt. Ez divatos szóval családi vállalkozás volt, én meg a család tagja voltam, hát be kellett segíteni.

Ahogy telt az idő, egyre jobban számítottak rám, már nemcsak otthon kellett helytállni. Miután elbírtam a két moslékos vödört, mehettem délutánként az iskolából elhozni az ott összegyűjtött moslékot. Ez nagy szerencse volt, hogy megkaptuk, így elég olcsón tudtuk felhizlalni a disznókat.

kapta meg az ételmaradékot, megszabadítva engem ettől a gyötrelmetől.

Disznóvágáskor is elővettek. Már nem csak akkor szóltak, mikor készen volt a sült hús, hanem amikor tisztítani kellett a megperzselt állatot. Aztán már akkor is, ha le kellett darálni, arrébb kellett vinni, meg kellett fogni. Aztán már akkor is, mikor le kellett fogni. Híre ment, hogy mi mindenre vagyok alkalmas, elkezdtek kézzel kézre adni. Mentem természetesen nagyszüleim disznóvágására, nagybátyámhoz, és már idegenekhez is. „Gyere már el legalább lefogni.” Még jó, hogy a disznóöléseknek határozott ideje van, és ez csak egy két hónap.

Hívtak már másért is. Kukoricát törni, szüretelni. Néha lovat vezetni, ekézni. Battai nagypapámnak egyébként is többet segítettem, hiszen hatvanöt évvel volt idősebb nálam, de jól éreztem magam vele. Így elmentem, mikor szedte a babot, morzsolta a kukoricát, és akkor is, mikor vizet kellett

kivinni a szőlőbe, permetezéshez. Lassan, ahogy elértem a 15- 16 éves kort, már teljes jogú tag lettem. Na, nem a pálinkát és a bort osztották felnőtt módra. „Hogyan! Még megárt a gyerekeknek!” - Mondták vigyázó szüleim, és nagyszüleim. De a munkában már egészsésként számoltak velem. Sokszor utáltam, hogy más egyéb, akkor fontosabbnak hitt tevékenységtől fosztanak meg a sok munkával. Ami egyáltalán nem volt kibíratatlan.

Most visszatekintve vettem csak észre, mi mindent kaptam a gyerekmunkától. Kaptam elsősorban az időt, amit ténykedés közben, azokkal tölthettem, akik már nincsenek velem. A tudást, amit munka közben tanulhattam. Az élményt, és a tapasztalatot, amit átélhettem, és ma már hasonlót sem tapasztalhatnék. Nem utolsó sorban azt a felismerést, hogy a munkát meg kell csinálni! Ha tetszik, ha nem.

Mária

Múltkor elmeséltem, hogy mi dolgom volt anyám mellett a háztartásban, de ezzel nem merült ki a munkám. Sem nekem, sem más ilyen korú gyermeknek. Nem állítom, hogy örömmel mentem ki hajnalban a földekre, hogy mire meleg lesz már végezzünk is. Otthon a ház mellett nemcsak virágokat ültetett anyám, de több ágyás zöldséget. Sorolom: sárgarépa, zöldség, karalábé, paprika, paradicsom, zöldhagyma, uborka, spenót, borsó, zöldbab, kapor (amivel tele volt a kert), A napi főzéshez kellett, hogy elérhető távolságban legyenek. Sokszor hallottam, hogy anyám kiküld a kertben petrezselyemért, de minden másért is.

Ezekkel munka volt, nem is kevés. Felásni, gereblyézni, elültetni, kapálni, öntözni. Mellette ott voltak a kertben a gyümölcsfák. Alma, körte, cseresznye, sárgabarack, őszibarack, diófa. Az istállónk előtt volt egy körtefa, amelyen téli körte termett. Anyám újságpapírba csomagolta és karácsonykor igazi körtét ettünk nem befőttet, amivel tele volt télire a spájz.

Amíg tartott az iskola, nem volt sok dolgom a földeken, de aztán jött a nyári szünet. Fent a hegyen volt 1 hold földünk, aminek nagy részén kukoricát, az elején konyhakerti növényeket termesztettünk.

Két – három ágyás sárgarépát, zöldséget, amit télen a pincében friss homokban tartósítottunk. Több ágyás krumplit, amit szívből gyűlöltem, mert szinte a napi munkához tartozott a krumplibogár (koroládó bogár) szedése a krumpli virágairól. Konzerves üvegekben egyenként kellett leszedni

a bogarakat a levelekről, mert ha megette és elszáradt a levele és a virága nem lett termés.

A zöldséget és a répát „egyenli” kellett, ami azt jelentett, hogy minden egyes szárlért, ami gyengébb volt, le kellett hajolni, hogy a többiek tudjanak nőni. Vöröshagymából sokat kellett termelni, néha több mázsa is termett. A babot a kukorica sorok közé ültettük, amit többször is meg kellett kapálni. Ezekhez a munkákhoz bizony hajnalban kellett kelni, amikor a szünetben szívesen lustálkodott volna az ember lánya, fia. A fiúknak, amit gondolom elfogják mondani, a szántásnál is segíteni kellett, ha mást nem a lovat vezetni.

Ősszel bár mentünk iskolába, de a betakarításnál is kellett segíteni. Kukoricát szedni, ami nem volt egy könnyű munka, ahogy a többi munka sem. Beállt az ember a sorba, és először egy arra alkalmas szerszámmal felhasította a kukorica héját, leszedte a bajuszt, aztán a csövet egy kupacba dobálta. Jött a szekér és minden egyes csőért lehajolva fel dobáltuk a lovas kocsira. A tele kocsit kukoricát leöntötték a ház elé, amit füles kosarakba rakva fedett

helyre kellett bevinni, hogy ne ázzon meg, mert megpenészedett volna. Ez többnyire egy szellőztethetőre épített góréba történt. Téli estéken aztán pihenésképpen ezeket a csöveket morzsoltuk, majd leदारáltuk. A kukoricaszedés után, ezt már csak a inkább a férfiak levágták a szárát és hazahozva megetették az állatokkal de a tűzre is jó volt.

A babot mindenestül szedtük ki a földből, aztán otthon az udvaron egy hatalmas ponyvára kiterítettük száradni. Mikor már elszáradtak a levelek egy arra alkalmas bottal kivertük a babokat, össze gereb-

lyéztük a száraz leveleket és megfogva a ponyva négy sarkát, addig ráztuk, míg aránylag tiszta babot kaptunk. Ezt még át kellett válogatni és teljesen tisztán az anyám varrta vászon zacskóban tároltuk télire. Termett nekünk 50-60 kiló bab is.

A szüleink, nagyszüleink még nagy családban nőttek fel, sokszor 8-10 testvérrel. Ritkán költözött el valaki a faluból, ezért nagy munkánál összefogott az egész család. Kukoricaszedéskor, szüretnél hamarabb végeztek. Sokszor gondolok arra, hogy mire befejeztük a szüretet, teleettük magunkat szőlővel, azzal a földes kézzel, amivel dolgoztunk. Nem emlékszem, hogy valaki is beteg lett tőle.

Ezekből is lehet látni, hogy a paraszti munka egy nehéz, soha véget nem érő tevékenység, de nem kellett félni, hogy a családnak nem lesz ennivalója. Akinek és szinte mindenkinek volt ha tehene, lova nem is, de disznó, tyúk, kakas, kacsa, liba igen. Ezeket is el kellett látni, ebből sem maradhattunk ki. Jött télen a disznóölés, ami még a kellemesebb munkák közé tartozott főleg a gyerekek, de szerintem a felnőttek számára is.

A nyári munkák közé tartozott az eltevés, paradicsomfőzés, száraz tészta gyártása, amit akkor volt érdemes készíteni, amikor forrón sütött a nap, hogy teljesen megszáradjon. Ennyi talán elég lesz, hogy szemléltessem, hogyan tanultunk meg dolgozni.

*

Azért ne gondolják, hogy csak a munkából állt az életünk. A következő számban elmondjuk, hogyan pihentünk, játszottunk, ünnepeltünk akkoriban.

Jankovits Márta

Rácz Laci igaz története

Rácz László vagyok. Háromgyermekes és kétunokás (egyelőre) családapa. Tősgyökeres Jászberényi - (Janikovits), és Tóth család-leszármazott. Anyukám Jászberényi Katalin, apu Rácz László, aki szintén régi battainak

mondható. Én magam feleségemmel ma is Battán élek. Kicsit nagyképűen azt szoktam mondani, hogy aki engem nem ismer, az nem is igazi battai. Ez természetesen csak vicc. Viszont sokan ismerhetnek, mint sofőrt a Tehagból, Szákomból, vagy a Volán különböző járatairól. Az is előfordulhat, hogy én költöttem, mivel 1990 óta vagyok vállalkozó. Ha így sem rémlik: én árulok halat karácsonykor. De ha mégsem, hát én írok igaz történeteket a Facebookon mérsékelt tehetséggel, még mérsékelt sikerrel. **Hogy miért? Mert vannak történeteim és korosodva félek, hogy elvesznek. Szeretném megmutatni azt a már lassan eltűnő világot, melynek egyik utolsó tanúi közé tartozom. Emléket állítani a kizárólag általam igaznak tudott történeteken keresztül, már nagyrészt elfeledett embereknek vagy kortársaimnak. Szeretném felidézni azt a hangulatot, ami elődeim meséiből, vagy személyes élményeimből eszembe jut. Remélem, sikerül.**

Sorsok – azaz sziasztok rokonok

Gondoltál már arra, hogy kitől származol? Kik voltak az őseid, milyen sorsok volt? Volt-e köztük herceg, vagy koldus, bíró, vagy gyilkos? Ha hiszed, ha nem,

minden előfordulhatott, és elő is fordult néhány ezer év alatt. Sajnos már nagyon kevés esély van arra, hogy megtudjuk. Én sem látok olyan messze, viszont most leírok néhány történetet a múlt század elejéről és közepéről, néhány rokonról.

Rácz dédapám ügyes ember volt. Az első világháború előtt sok pénzt gyűjtött össze. Kocsmát szeretett volna venni, de mivel kitört a háború, elhalasztotta a vásárlást. Az összespórolt pénzt kölcsönadta valamelyik rokonának, akinek hirtelen szüksége volt rá. A rokon nem igyekezett megadni a tartozást, és mire rászánta magát, a kapott pénz egy tyúktojást sem ért. Nevetve adta vissza dédapám nehezen összeszedett vagyonát. Az öreg megkeseredve, az alkoholhoz fordult, így befolyásolva utódai sorsát, köztük az enyémet is.

Nekem azért nem jutott olyan szomorú sors, mint dédapám két fiának. Az egyik, nevezzük Pistinek, a helyi kocsmában, lehet, hogy abban, amit éppen az apja akart megvenni, szóváltásba keveredett egy idősebb emberrel. Ez amolyan hétköznapi vita volt, amit a vendéglátó hely falai naponta többször is láttak. Most azonban elfajult a dolog. Az öreg a csizmaszárból kést rántott, és Pistit lágyékon szúrta, aki rövid úton elvérzett. Most társbérletben pihen nagyszüleimmel a falu temetőjében.

Az az ember is nagyapám testvére volt, aki a második háború előtt szakácsnak állt egy pesti úrhoz. Az urat a németek bevonulása után elvitték. Mielőtt elfogták, a személyzetnek azt mondta, hogy mindent így szeretne találni, mikor visszajön. Gyuri – nevezzük így a rokont – nem volt bolond, hogy a frontot Budapesten várja be, hazament falujába, ahol két kisgyermek és feleség várta. Hogy minek köszönheti, hogy őt nem hívták be, azt nem tudni. Lehet, hogy a gazda volt olyan befolyásos, hogy megszokott szakácsát nem engedte a frontra, ki tudja? A háború véget ért, de ő nem ment vissza Pestre. Nem is kellett! Pestről jött bőrkabátosok keresték meg, géppisztollyal.

Házkutatást rendeztek, nemcsak nála, hanem testvéreinél, így az én nagyszüleimnél is. Mire számítottak nem tudom, de nem találtak semmit.

Gyurit – azért, hogy ne jöjjenek hiába – elvitték. Sokáig nem is jött haza, egyszer aztán igen, de nem lehetett ráismereni. Lefogyott, ujjait eltörték, zavart lett. A szabadság nem tartott sokáig, kezdett éppen rendbe jönni, mikor a bőrkabátosok megint eljöttek érte. Most vitték el utoljára. Soha többet nem jött haza. Csak annyit tudtak meg a rokonok, hogy Győrbe került a börtönbe, ahol aztán eltűnt. A sors fintora, hogy Győrben a börtön igazgatója Rácz nagymamám unokatestvére volt. Később meg az ő fia vette át a parancsnokságot.

De, hogy ne csak a Ráczok sorsa legyen szomorú, itt egy történet Jászberényi nagyanyám egyik öccséről. Ez a történet is a második világháborúban, annak is a vége felé történt. Márton – legyen az öcsi neve ez – dolgozott az egyik helybéli kocsmájában, ahol mindenés volt. Közeledett a front, a kocsmárosnak volt mit veszteni, ezért elásta a pálinkát és egyéb vagyontárgyakat. Ebben Márton segített neki. Hogy a rejték hely ki ne tudódjon, megkínálta a gyereket a maradék alkohollal, amibe biztos ami biztos, „betétet” is rakott. A gyerek még a front előtt a temetőbe jutott, és a pálinkát sem vitték el az oroszok. Az ügyből nem lett semmi, hiszen ki törődött a sok halott között egy vélhetően megmérgezett fiatallal?

Szomorú, de nem mindennapi történetek ezek, és csak az előttem való három generáció néhány képviselőjéről szóltak. Mi minden történhetett azzal a rengeteg egykor élt emberrel, akiket ősünknek mondhatunk. Igen, mondhatunk! Merthogy mi mindannyian, akik ezeket a sorokat olvassuk, mind rokonok vagyunk. Még hozzá többszörösen. Ki lehet számolni, hogy a Muhi csatában (1241) minden magyar résztvevő az ősünk volt. Még a király is! Sőt, néhány tatárt is szólíthatnánk papának. Hát gondoljunk rájuk, és egymásra tisztelettel!

Gyerekek

Az élet olyan, mint hunyorgó szemmel szembe menni az ébredő nappal. Szépen ragyog, de hogy hová jutok, az csak homályos sejtés.

Így mentünk neki mi is az ismeretlennek. Mi készítetett bennünket arra, hogy nagyon fiatalon egymáshoz kössük életünket? Rejtély! Csinálnánk-e másként? Buta kérdés, mert nem csinálhatjuk. Követtünk el hibát? Persze, hiszen mindent először csináltunk. Sikerült, ahogy sikerült. Jól sikerült, mert még itt vagyunk együtt.

Pedig nem kezdődött zökkenőmentesen. Mint írtam, hogy a gyerekvállalásban, nem a tervezés volt a fő irány, inkább a szerencse.

Szerencse 1: Kórház, és problémás esküvő után néhány héttel kiderült, hogy már útban van a trónörökös. Mindketten nagyon örültünk, hiszen az előzetes esélyek után ez olyan, mint egy lottó ötös. Már lesz, ki boldogít egész életünkben. Eljött a nap! Az előző műtét után csak is császárral születhet, ezért tudtuk az idejét napra, órára.

Be is mentem időre, de Andi már el volt kábítva. Bevették a műtétbe, és alig félóra múlva ki is hozták. Megvolt a gyerek! Csak a reggeli forgatagban, rohanásban az ifjú apára senkinek nem volt ideje, Andi pedig aludt. Kétségbeesetten kérdezősködtem, mi is az eredmény. Fiú, vagy lány? Ugyanis azt megbeszéltük, hogy mivel mindent tudni fogunk előre, születési időt is, hát legyen meglepetés a kisgyerek neve.

Sikerült! Annyira, hogy már egy ideje a világon volt, és még mindig nem mutatkozott be. Nagy nehezen találtam valakit, aki egy kis baksis fejében bement a csecsemőhöz, és kihozta a kis tündérkét. - Kislány! Réka. - mondta, és felém fordította. A lányka meglátott engem, és borzasztó ordításba kezdett.

Csukott szemén, sírástól piros arcán, és hatalmasra tátott száján kívül mást nem láttam belőle. Azt viszont megállapítottam, hogy szép erős, egészséges hangja van.

Megismerkedésünk után, bementem éppen ébredező újdonsült anyukájához, aki már kezdett magához térni.

- Kislány? - kérdezte, hiszen még ő sem tudta, de megérezte.

- Igen. Réka.

- És milyen? - érdeklődött elcsukló hangon.

- Szép, de nagy a szája. - Ennyiben maradtunk, mivel visszaaludt.

Később elárulta, hogy bár nem lát szott rajta, de jól megijesztettem. Nem tudta elképzelni, mi az, hogy nagy a szája. Miután meglátta megnyugodott. Ez történt január 13-án, pénteken. Még annyit, hogy a kicsi kb. másfél éves korában hagyta abba az ordítást. Akkor is kényszerből.

Szerencse 2: Miután megvan a gyerek, szakértők egyöntetű véleménye alapján semmi esély a másodikra. A családtervezés letudva. Igen ám, de kis idő múlva biztos jelek utaltak arra, hogy a csoda másodszor is megesik velünk. És valóban! Kicsit korai, de ha már így esett, hát legyen így. Az eljárás ugyanaz, már egy kis rutinnal megspékelve.

Eljön az idő. Rékát leteszem anyuéknál, berohanok a kórházba, éppen csak odaérek. Andi elkábítva, bevisszik, kis idő múlva kihozzák. Egyenesen a csecsemőhöz. Baksis. Jön a gyerek. Kislány. Andika. Belőle többet látok, aranyos kis nyugodt tündérke, állán kis lyukacskaival.

Nézi apát, de semmi reakció. Kiderült, a véleményalkotást későbbre hagyta, úgy 12-15 évvel. Andi felébred.

- Mi lett?

- Kislány.

- Milyen?

- Gyönyörű, kis lyukas álla van.

Már megint kétségek közt hagytam. Milyen az a lyukas áll? Törte fejét, a kétszeres anyuka. Aztán behozták és megint megnyugodott, nincs semmi baj. Ez volt Réka születése után másfél évvel, május 23-án, szerdán.

Szerencse 3: Most már aztán tényleg! Három csoda nincs egymás után? Dehogy nincs! Andi már kivan a két pici lánytól, én meg attól, hogy hirtelen nyakamba szakadt a család és a vele járó felelősség. Amire mondjuk három évvel azelőtt még csak nem is gondoltam.

- Laci! Szerintem megint!

- Megiiint?? Hűha!

Örültünk. Mért ne örültünk volna? Azt

mondták egy sem lehet. Na de ahol kető elfér, ott elfér három is.

Dehogy fér el! Lehet, hogy kicsi lesz a ház, amit időközben megterveztünk. Vizsgálatra mentünk.

„Hogy lehet ez doktor úr?” - Volt az első kérdésem. A választ most nem idézném, mert dicsekvésnek tűnne. Most már különben is mindegy. Jön megint a már megszokott ügymenet. már két gyereket teszek le anyuéknál. Még jobban rohajok, de még a tervezett időben ott vagyok. Igen ám, de a picurka nem várta meg apukáját, és idő előtt a világra segítették.

Változott a program, amiről csak én nem tudtam. Na most már aztán senki nem ér rá, még pénzért sem. Sok-sok csöngetés után megjelenik egy dühösnek nem csak látszó nővérke.

- Mit akar?

- Meg tudná mondani, hogy az előbb született Rácz gyerek fiú-e vagy lány?

Az időközben megenyhült asszony, hátrament, és karjában egy láthatóan picurka babával jelent meg.

- Van már gyereke?

- Igen.

- És, fiú, vagy lány?

- Két kislány.

- Na akkor már van egy fia is.

Nagyon picike, a lányoknál fél kilóval kisebb. A lányoknál is nagyon boldog voltam, de így, hogy már van egy fiam is, hát így még boldogabb.

- És mi a neve? - Ugyanis ez a nejem privilégiuma volt. A fiúnevet ő választotta.

- László.

Igen!!! Megszületett harmadik Rácz Laci. Andika születése után másfél évvel december 13-án, pénteken.

Szóval az az elején leírt hasonlat a Nappal, talán nem is volt igazán pontos. Inkább egy sötét kútba nézéshez hasonlít az a látvány, amit az életből előre látunk. Így van ez jól! Mert ha előre látunk bármit is, leszünk-e hozzá eléggé bátrak?

Most már túl vagyunk a nehezén, legalábbis így gondoljuk. Már van két unokánk is. Így már biztosan lesz, aki a sírba visz.

Szomszédoló

A Lourdes-i grotta Ercsiben

A keresztény világban mindenütt vannak kápolnák a templomokon kívül is, melyek fogadalomból, nagy veszélyek elmúltával, temetkezési helyül, szentek tiszteletére vagy kisebb hívő közösség számára épültek. Az 1746-os Canonica Visitatio említi az ercsi temetőben az egykori segítő Szent Rozália kápolnát, amelynek helyét a megtalált sírkövek után a Mártírok és Vízvári utca közötti részre gondoljuk, de lehetett már az Öregtemetőben - Csokonai utca két oldalán - is.

Mint tudjuk, a Kápolnai dombon és az alatta lévő Mária forrás helyén alakult ki Ercsiben a kegyhely a gyógyító forrás erejének hatására. Mészáros Lukács ercsi földműves egy ilyen gyógyulás után Mária képet vásárolt fogadalomból, valószínű lengyel földről érkező szerzetesektől, kereskedőktől. Ez a kép egy ottani fára került.

A helyi legenda szerint ha a Duna túlsó oldalára vitték favágó munkájuk révén, a kép másnapra ismét visszakerült. Féltették tehát, óvták, mert egyre többen akarták látni, ezért kérték a Szapáry családot egy egyszerű fakápolna megépítésére a forrás felett a Felsőszőlőknél, a Bosztonban. Ez megtörtént az 1780-as években és ezután még nagyobb lett a látogatottság a Dunajárók, a zarándokok, a gyógyulni vágyók részéről.

Zsvikovics Lőrinc budai bosnyák ferencs szerzetes, aki 1752-től 62-ig pásztorált Ercsiben, több mint 40 súlyos beteg név szerinti gyógyulását írta le. Ezt a felsorolást idéztük a Rácok Ercsiben című könyv 98. oldalán. Az 1820-as évekre ez a kápolna már erősen megrongálódott, így amikor br. Lilien József elhunyt, felesége gr. Szapáry Julian-

na - a templomépítő Ill. Szapáry Péter lánya - teljesen lebontatta /nem szakadt le a partfallal/ és újat építtetett a család temetkezési helyéül, továbbra is fontosnak tartva kegyhely szerepét.

A Mária kegykép az új templom építésével 1781 után a templomba került. A család készíttetett egy másolatot Falkoner Józseffel és ez a Mária kép volt a háborút követő évekig a kápolnában. Ez az Illír-Rác Madonna kép, melynek külön története van, mert nem másolat lett, hanem egy teljesen önálló ábrázolás, bizánci díszítéssel tipikus helyi arcvázásokkal. Most mindkettő a templomban van. Jelenleg a kápolnában tényleg egy másolat van, melyet az első képről helyi festő készített.

1831-ben Szapáry Julianna is férje mellé került, 1871-ben pedig unokájuk, br. Eötvös József is. Az addig Mária kápolnát ettől kezdve kezdték Szapáry-Eötvös kápolnának nevezni, akik nevükkel fémjelezve megszorozták a zarándokok számát is.

1879-ben megépült közadakozásból az impozáns obelisztk, és a kegyhely teljes kialakítása érdekében a Lourdes-i kiskápolna, barlang, grotta, mert Ercsibe is eljutott a Mária tisztelet révén Szent Bernadett Mária-jelenéseinek híre.

A franciaországi Lourdes-ban 1858. február 11 és július 16 között 18 alkalommal jelent meg Soubirous Bernadettnak a Szep-lőtelen Szűz. A hit szerint ezek a jelenések irányították rá az emberiség figyelmét a betegek, szenvedőkre, az Eucharisztia jelentőségére. Ez a nap lett - február 11. - a betegek világnapja. Az IML női szerzetesrend Ercsibe való megjelenésével és a mindenkori plébánosok szervezésével csodálatos búcsúk voltak augusztus 15-én, Mária mennybemenetelének napján, zarándokok százaival. A legemlékezetesebb az 1938-as volt a budapesti Eucharisztikus Világkongresszus évében, amikor fáklás felvonulással mentek a kápolnához és népes küldöttség vett részt a pesti rendezvényen is.

A háború hatalmas károkat okozott, de a búcsújárás nem szünetelt sőt, az 1950-es években reneszánszát élte. A csodálatos templomi misztériumjátékok - pénteken a helyieknek, szombaton a búcsúsoknak - gyakori témája volt a Lourdes-i jelenés. Vashegyi Irénke (Babi) Mária szerepében, Pillinger Elvira pedig mint Bernadett.

Szentképek emlékeznek az 1958. au-

gusztus 15-i jubileumi előadásról. Az 1960-as évekig még berendezve, ráccsal ellátva állt az obelisztk alatt ez a kis kápolna. Erre a rácsra a zarándokok sok virágot, gyertyát tettek, régebben pedig mankókat, hajfonatokat, votív tárgyakat hálából, gyógyulásuk bizonyítékaként. Az ezt követő évtizedek elképesztő rombolását és pusztítását már mindannyian láthattuk. A szobrok a templomba kerültek, üres lett a kis barlang.

Ercsi vezetőinek kezdeményezésére 1983-ban egy nagy körzeti összefogás eredményeként megújult a kápolna és környéke. Gyárak, üzemek, tsz-ek, honvédség és a megye segítségével újjávarázsolták a kápolnát és az obeliszket, de a grottát nem. Debreczeni László plébános atya pap testvérével, Miklós atyával gyönyörű misét celebrált, több autóbussz vitte ki az ercsieket. Sajnos még több mise kellett volna, legalább Mária ünnepeken, mert elvesztette funkcióját, ismét pusztulásnak indult. Nem volt megoldott a védelme sem.

2016-ban több évtizedes álmunk valósult meg, amikor a Fejér Megyei Hírlap kezdeményezésére, a magyar állam adta lehetőséggel élve a Forster Központ kivitelezésében valósult meg a műemlékegyüttes helyreállítása, amely számunkra "nemzeti kegyhely". Legnagyobb örömünkre a Lourdes-i kis grotta is elkészült, sajnos azóta sincs berendezve, ami pedig helyi feladat. Bár a püspöki egyetértés megvolt, az elmúlt évek plébánosi ellenállása nem hozott előrelépést. Március 15 óta viszont új plébánosunk, Szelezky Csaba atya örömmel üdvözölte a grotta berendezésének szándékát, mert csak a védőrács elkészítése szükséges, az viszont sokba kerül. A horvát önkormányzat, a Zorica egyesület - ők tartják rendben a Kápolnai úti (1804) kőkeresztet is - és helyi alapítvány segítségével ez megvalósítható lesz.

Kérjük viszont ezúton minden helyi értéket tisztelő családot, hogy elődeink emlékére, a kegyhely szebbé tételére lehetőségük szerint adományozzanak, hogy ezzel a kültéri imahellyel bővülve - mely más kegyhelyen természetesen - szebb és vonzóbb legyen a kápolna és környéke. Rengetegen megfordulnak itt kirándulók, zarándokok, horgászok, vadászok, túrázók. A kápolna zárva van. Legyen egy imádkozási lehetőség végre Isten szabad ege alatt mindannyiunk örömére.

Szili Istvánné

Történetünk története

Historia Domus – Perjés Béla plébános feljegyzései (folyt.)

1958. (folytatás)

AUGUSZTUS 4-8.

Lelkigyakorlaton voltam Pannonhalmán. Dr. Halász Pius tartotta. Papi életem legszébb lelkigyakorlata. Charizmatikus ember. Ő nem az evangéliumból él, hanem benne él. Az egész társaságra frenetikus hatással volt. Az utolsó beszéde a Szentórán felejthetetlen. Bár a Szentségi Jézus őrizné meg annak élete végéig akinek most látjuk szavain keresztül. Adonyi illetve az ercsii káplánok helyettesítettek.

AUGUSZTUS 11-16.

Balatonszabadiban töltöttem Radnóti Sanyi vikendházában ezt a hetet a „nyári vakációm”. Nagyon kellemes, pihentető hét volt. C. Virgil tartotta a „frontot” helytem.

AUGUSZTUS 17.

Vasárnap. Ercsi búcsú napja. A hívek megfogadták a buzditást és szép létszámmal jelentek meg képviselve a többi battai híveket. Éjszaka 1-2-ig tartottam Szentimát, 7 óraker szentmisét és szentbeszédet, és ezután jöttem haza a nagymisét elmondani. Fárasztó nap volt.

AUGUSZTUS 27.

Magdi mamát hazahoztuk a kórházból. A Historia Domus lapjai tudom nem magánügyek rögzítésére valók. De a papnak a családja némiképp az egyházközösségé is. Idegtépő napok lesznek az elkövetkezendők. Menthetetlen rákos beteg kinnal teli végnapjai.

SZEPTEMBER 2.

Magdi mama – mostoha anyám reggel fél óraker meghalt. Teljesen felkészülve szentgyónását, szentáldását elvégezve és a szentkenetet és apostoli áldást megkapva még Budapesten a Szent István kórházban Dr. K. Ferenc bokréta utcai lelkész által szépen ellátatott. Többször részesítettem abszolutioban. Halála pillanatában is ott

voltam, abszoláltam. Igaz keresztényként halt meg. Isten különös ajándéka: semmi sem szenvedett, békés, kedves beteg volt. Szép emlékekkel búcsúzott otthonától, szeretteitől. 20 évig élt együtt velünk. Imádságunk kíséri utolsó útján!

SZEPTEMBER 3.

Perjés Antal férje, Málnai Jánosné, Perjés Patrick Antal és Béla gyermekei, Málnai János veje, valamit testvérei és összes rokonok nevében Isten akaratában megnyugodva tudatják, hogy a forrón szeretett jó feleség, édesanya, testvér és rokon Perjés Antalné szül. Madarász Magdolna folyó évi szeptember hó 2. napján 5 óraker, hosszas szenvedés és a szentségek ájtatos vétele után, életének 64-ik évében, visszaadta lelkét Teremtőjének. Szeretett, drága halottunkat szeptember hó 3 napján, délután 5 óraker fogjuk a százhalombattai temetőben, a római katolikus egyház szertartásai szerint örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmisét az elhunyt lelkiüdvéért 1958. szeptember hó 4. napján reggel 8 óraker a százhalombattai római katolikus templomban fogjuk bemutatni.

Kelt Százhalombatta, 1958. szeptember hó 2. napján. „Kérünk, Urunk, Magdolna szolgálód lelke nyerje el az örök világosság osztályrészét.”

A paptestvérek szépen megjöttek a temetésre a lehetőségekhez képest. 11 pap és az egész falu imája kísérte utolsó útján. A Rózsafűzér Társulat és a hívek egy-egy koszorút adtak. – 14 évet élt itt Battán. Súlyos betegsége erősen megviselte idegeit is. Rokonságáról beleértve édeslányát, csak annyit mondhatok, hogy sajnálatra méltó. Azt hiszem, hogy a rokon kapcsolatokat nem igen fogom „ápolgatni”. – Szegény, sokat szenvedett, az irgalmas Jézus adjon örök nyugalmat.

SZEPTEMBER 22.

Megkezdtem a hitoktatást. Néhány aszszony eljött kitakarítani a hitoktatási helységet. Szépen feldíszítettem – három kis tanítványommal. Istenem! Milyen szegényes keretek között tudom nekik tanítani a

legdrágább, legszentebb igazságot – és milyen szerény módon. Nincsenek szép példák, szép forrásmunkák, nincs szemléltető eszköz. Tilos a vetítés! Egy a vigasztaló: az Isten ígéje a kegyelem segítségével ivódik bele az emberi lélekbe s ezzel semmiféle technika se versenyezhet. 75% cca a jelentkezők száma. De sok féle is az emberi lélek talaja, de van azért mely százszoros termést hoz!

OKTÓBER 1.

Októberi litániák kezdete. Az idei látogatottság is azt hiszem, hogy olyan lesz mint az utóbbi éveké, vagy még siralmasabb.

Zajlik a harc az egyházközség tulajdonát képező „kántorlak” körül is. Holdas Sándorék elköltöztek és most pedagógust akarnak beköltöztetni. Semmi jogigény nincsen rá (...). Az Egyházmegyei Hatóságnak is jelentettem, sőt az Állami Egyházügyi Hivatalnak és panasszal éltem. Meglátjuk, hogy mi lesz az eredmény. Azért volna fontos, hogy legalább egy lakótól megszabaduljunk, mert akkor könnyebben el tudjuk adni, ha a másikuk „lelépését” fizetjük. Nagyon fontos volna, hogy el tudjuk adni, mert árából a templomot és a plébániát valamennyire rendbe tudnánk hozni.

OKTÓBER 9.

XII. Pius pápa halott!! Meghalt a Pastor Angelias. Modern idők nagy pápája. Október 9-én csütörtökön reggel 3h 52'-kor

Krisztus földi helytartója elindult a jó Pásztorhoz számadásra. Aki már földi életében is meglátta Krisztust és a Szűzanyát, most már bizonyára örökké velük lehet. Szent Péter mellé tették sírjába az Angyali Pásztort.

A katolikus világ gyászába mi is bekapcsolódunk. A kis battai harangok is elsíraták a Szentatyát. Pasztor Angelias ne szűnj meg vezetni és irányítani és közbenjárni értünk, hiszen itt jártál közöttünk és szeretted bennünket!

OKTÓBER 10.

Dr. P. Ottokár, Székesfehérvár csodálatos lelkű és tehetségű püspökének jubiláns éve, születésének évszázados jubileuma. Az emléktemplomot Ilosvay Lajos megyéspüspök úr consecralta L. Norbert pannonhalmi főapát és H. Imre püspök segítségével. Csodálatos szép élmény volt a konzekráció. Vasárnap október 12-én G. József érsek miséztek az újonnan konzekrált templomban. Sajnos erre már vasárnap lévén nem tudok elmenni.

Prohászka Ottokár (1858 – 1927)

Milyen szomorú az, hogy ilyen lángelmét, ilyen nagy embert ilyen kevéssé tudunk csak megbecsülni és ilyen kevés az emlékezés is. A magyar katolicizmus nem értékeli eléggé.

Egy templomos hívő így gúnyolta ki a másikat, aki egyedül képviselte a battai

hívősereg „hódolatát”: ”No voltál a papokat ünnepelni? Mire jó ez, - Jó atyánk nem hiába elmékedtél bájos szép virágaidról, melyet a tudatlan ökor lelegett!!

OKTÓBER 12.

A mai napon itt járt T. János bádogos Székesfehérvárról. Két és fél hónap után küldte le az Egyházmegyei Építési Bizottság. A tornyunk borzalmas állapotban van. Nagyon sok izgalomban esett részem ezalatt az idő alatt. Lelkiismeretlen és lehetetlen a működése az Építési Bizottságnak. A papok rengeteget szídják és nem ok nélkül. – Természetesen jó, hogy van, mert sok baklövéstől, becsapástól óvhatta meg az építető és szertartásvezető papokat, de más alapokra kellene fektetni működését.

Az eddigi költségvetések közül Töröké a legolcsóbb és legoptimálisabb. – Volt olyan aki a tornyot 65.000 forintért akarta lebontani. Hát ez bizony „észbontó” ajánlat. Ezen az áron gyönyörű új tornyot lehetne építeni, hát még 111.000 forintos restaurálási ajánlaton. Ezért az árért két új tornyot is lehetne csináltatni. – Volt 40-50.000 forintos ajánlat is!

OKTÓBER 18.

Zajlanak az országos dispoziciók és az egyházmegyeiek is. Budapestről is. Székesfehérvárról a következők, mint hulligánok kaptak utilaput: H. Kálmán, Dr. M. Antal, Á. Kajetán, Cs. Márton. – Pilisborosjenői plébánost letartóztatták, Füstös Antal állítólag 15 év börtönbüntetést kapott. Sej élet ... élet ... !

Ez aztán az élet ... ki tudja merre, merre visz a végzet, kit erre, kit arra kergetnek a szelek.

OKTÓBER 25.

Szombat. Kezdetét vette a konklávé. A minden lében kanál „jósok” hosszú konklávéről fecsegnek, ellentétéről firkálnak. Azt hitték, hogy a pápaválasztás is politikai zsbivásár.

OKTÓBER 27.

Érdekesen alakult a viszony a görögkeleti kollégával. Az 1956. évi októberi nehéz idők, aztán hogy kislányát tanítottam, úgy látszik megértették vele, hogy „jó viszony csak így lehetséges és most igen barátságosan eléldegélünk egymás mellett”. – A tradíció így nem esik csor-

ba, hiszen elődömmel igen jó barátságban volt.

OKTÓBER 28.

Kedden délután 6h 4'-kor C. bíboros világgá kiáltotta a katolikus egyház diadalmas örömét: - 6h 18'-kor pedig megjelent a Basilika középső loggiáján Angelo Giuseppe Roncalli, XXIII. János pápa, hogy Urbit et Orbi áldást adjon.

NOVEMBER 4.

Az ácsok megkezdték a templom tornyának veszélytelenítését. A megkorhadt gerendákat kicserélik és lekötik az egész tornyot.

Pápakoronázás! kedd! 8h 30'-kor megkondultak a S. Pietro harangjai – 11h 35' a tiara nehéz súlya alatt meghajlik XXIII. János, a 77 éves pápa feje. Tartsd meg Isten Szentatyánkat! XV. Benedek pápa uralkodása alatt születtem (1918), XI.

Pius, XII. Pius után XXIII. János a negyedik pápa életében. Sajnos fényképet még nem tudtam szerezni, hiszen ez most elég nehéz feladat. Este mi is pápakoronázási misét tartottunk.

NOVEMBER 5.

Délben 1 órakor a Farkasréti temetőben temettem a kis Müller Gábort, 4 órakor pedig itthon B. Jánost. 80 éves volt.

NOVEMBER 6.

Az ácsok befejezték a munkát. A tornyot visszatették a helyére, a korhadt gerendákat kicserélték. 4.500 forint volt az anyag, 3.000 forint munka, kb. 300 és 135 ft a kovács munkája. Már csak a bádogos munkák és az apró cseprő javítási munkálatok vannak hátra. Miből? Majd segít az Isten!

40 évig nem javítottak a templomon és a plébánián semmit. Most minden rámszakadt! Persze nem népszerű feladat állandóan pénzt kérni. Nem is sok örööm van benne. De erről majd bővebben.

NOVEMBER 16.

Választások. Dr. F. Sándor nagyszerűen összeszedett idézetekkel bizonyította be, hogy (...) milyen prófétai látással nézek a jövőbe. A titoktartásról is emelt szót, persze legtöbbje megoldhatatlan probléma.

DECEMBER 8.

Szeplőtlen fogantatás ünnepe. Franciskapusztai 17 hívő vett részt a szentmisén, a faluban a nagymisén talán 150-200! Borzalmas ez a lagymatag közöny. Rosszabb, mint a nyílt hitetlenség. Úgy látszik erre már a kormányzat is rájött. Egy-két elrettentő ítélet (Dr. N. László, O. György) „feljelentési kötelezettség elmulasztásáról” - állítólag Z. Árpád valami pártot vagy összeesküvést akart szervezni 1956. októberében, s erről a világot megváltó ötletéről ezt a két szerencsétlent is elítélte... egy kis fenyegetés, egy kis pénz... Aztán jön a fásultság és a közöny!

Pesten Club-napokat tartanak a Á.E.V. és a katolikus papok.

A mai nap szomorú hangulatából visszakerültem a régi december 8-i emlékeimbe, mikor még örök hűséget esküdtem a szépséges, legszentebb, legtisztábbnak, a Boldogságos Szűznek. Bárcsak ebből a szépségből és boldogságból valamit is megértethetnék híveimmel.

Szaladgálok a szentségimádási órákat megtartani. Jaj Istenem de kevés a jóra való készség bennünk papokban is.

Indul a futás a Karácsonfa után. Érdekes, hogy a Magyar Püspöki Karnak nem jut eszébe pl. az, hogy a templomi fák beszerzését könnyűvé tenné.

DECEMBER 14.

Elmúltak a lelki gyakorlatos napok is. A hűségesek elég szépen képviselték az Egyházközséget. Gyerekek nagyon rendesek voltak. A tiduum szép és tartalmas volt. Sr. M. Antal volt vasútvideki káplán, most Érdligeten él „számkivetésben”. Szegény most látja milyen nagy különbség van városban és egy ilyen háládatlan kis faluban a sártengerben működni.

Szentségimádási órákat tartok. A szentségimádás már bizony nem megy.

Megtörtént a szokásos évi esperesi látogatás is. B. András kat. esperes is volt itt.

DECEMBER 20.

Rendelkeztem az Á.E.V.-hoz U. János főelőadó házához. A vád: szentképeket osztogattam a gyerekeknek. Aztán ezeket a képeket lebélyegeztem a dátumbélyegzővel és így ellenőriztem, hogy kik járnak – és a végén aki a legtöbbször jött, annak szentképet adtam. Mindent „bevallottam”: Nem nagy dolog, mondotta a főelőadó úr. Főlöszleges volt mondanía. Ezt tudjuk.

DECEMBER 25.

Szentkarácsony. Nagyon szép karácsonyfákat tudtunk szerezni, battai éveim alatt ilyen szép fák nem is voltak még! Kivéve az első évet, amikor még Zoltánpusztáról szereztük a fákat. Az első Karácsony Magdi mama és a Bátyám Karácsonyi üdvözlője nélkül. Szerencsére sok dolgom volt, így nem értem rá gondolkodni a problémákon. Az éjféle mise látogatottabb volt, mint a Karácsonyi nagymise. Karácsony másnapján is ünnep, sőt szombat is.

DECEMBER 31.

Szilveszter este. Megtartottam a szokásos beszámolót. Nagyon nagy a visszaesés. Rengeteg a rendezetlen illetve a rendezhetetlen házasság. Egyre kevesebb a gyónó és az áldozó. Hol vagyunk már az 1951. évi 17.000 áldozótól. 1945-től szinte évről évre emelkedett pár esettel az áldozók száma, most pedig erősen csökken. Igen! Meghalnak az imádkozó öregek és helyüket elfoglalja a „haladó ifjúság”. Istenem! Csak merre haladnak?

Aggasztó a gyerekek születési aránya száma is.

Csappanóban a templomlátogatás is. És mindezek fejében azt hiszem az elhide-

gülés a hívők és papjuk között. Érzem és magam sem vagyok az, aki voltam az elején, az idealizmus és a sok csalódás után a szeretetem is megfogyatkozott S valószínű ez is az oka a sikertelenségeknek. Rettenetes igazságot írt le Molnár Ferenc: A vörös malom c. szindarabjában. – Ez a Corpus Magnus talán még a szentből is gonosztevőt csinál.

Az egész évi munkámat, sikert és sikeretelenséget oda tettem a szentségi Jézus lába elé. Aggódó, kétségekkel teli szívvel várom az új esztendő hajnalát.

Történetünk története rovatunk a legtisztább és legőszintébb forrásra épül, Perjés Béla plébános naplójára.

Mégis előfordulhat, hogy napjainkban élő családtagok és utódok érzékenységét, igazságérzetét érintik a napló egyes bejegyzései. Ezúton is elnézést kérünk tőlük, igyekszünk a fentiek hitelességünk megőrzése mellett a szerkesztésnél figyelembe venni.

*Illéssy Mátyás plébános
Jován László főszerkesztő*

Köszönjük a szöveg digitalizálásában nyújtott segítséget Tornai Boglárkának.

A megjelentetéshez köszönjük a százhalombattai Római Katolikus Plébánia együttműködését és segítségét. (A szerk.)

SZÁZHALOM

Óvárosi Közösségi, Közéleti Folyóirat

Megjelenik havonta

Felelős kiadó:

Jován László,
a Hírhalom Egyesület elnöke

Szerkeszti a szerkesztőbizottság.

Postacím: 2440 Százhalombatta,
Csenderics út 4.

Tel.: 06-30-966-8079

www.szazhalom.hu
ISSN szám: 2559-9860

Nyomdai munkák:

Hírhalom Egyesület, Százhalombatta

Támogatók:

Nemzeti
Együttműködési
Alap

MINISZTERELNÖKSÉG

BETHLEN GÁBOR
Alapítvány Dr.

Az ortodox kereszténység

Az orthodoxia hazai története

VI. rész (folytatás)

Egyházi élet 1945 után

A budai szerb egyházmegye – Zubkovics György püspök vezetésével – kánonilag és területileg érintetlen maradt. A püspök

tinápolyi és a budai között. A románokra egyik egyházi főhatóság sem tartott igényt.

Ahogy az I. Világháború után, a II. Világháború után sem volt érdeke a román egyházi vezetésnek felvállalni a kislétszámú

társ egyházközségek is kapcsolódhattak volna a magyarországi egyházi központokhoz. Ezért a magyarországi román egyházközségek román egyházi irányítás nélkül maradtak.

A harmadik csoport – a magyar nyelvű orthodoxia – a legalizálását három úton próbálta elérni.

A Konstantinápolyi Patriarchátushoz vagy a Budai Püspökséghez vagy a Moszkvai Patriarchátushoz való kánoni és joghatósági tartozással. Mindhárom főhatósággal tárgyaltak.

A megoldást hátráltatta, hogy a hivatalos egyházi szervezetek a „magukat magyar jellegűnek tartó egyházközségeket” – „különösen a magyar liturgikus nyelv önkényes és alapszabály-ellenes bevezetése” miatt – nem kívánták szárnyaik alá venni.

A megoldás látszólag a három egyházi szervezet – szerb, román és moszkvai patriarchátus – megegyezésével született meg.

Moszkva azonban csak azokat az egyházközségeket vonta joghatósága alá, melyek semmi módon nem tudták rendezni kánoni hovatartozásukat.

*

1948. júniusában a Moszkvába látogató belgrádi és bukaresti patriarcha megállapodott a Moszkvai Patriarchátussal, hogy az egész Magyarországi Orthodox Egyház

Zubkovics György püspök beszenteli a Dunát az 1940-es években
(Fotó: Országos Széchényi Könyvtár / Vujicsics hagyaték)

1913-1951-ig – haláláig – állt az egyházmegye élén. Az új vezető – mint püspöki vikárius – Vujicsics Dusán protoierej – budapesti esperes – lett.

A román egyházközségek lelkesi és világi vezetői 1946 márciusában kongresszust tartottak Gyulán. Semmissé nyilvánították a magyar orthodox egyházi szervezethez 1940-ben történt csatlakozásukat. Kimondták román nemzeti jellegüket. Létrehozták az „egyházmegyei konzisztóriumot” – mint központi egyházigazgatási szervet. Elnökévé Mundruczó Péter gyulai parochust választották, aki hamarosan püspöki vikáriusi kinevezést kapott az aradi püspöktől.

Oláh János pedig, aki 1944 óta volt a magyar orthodox egyházközségek adminisztrátor- helyettese, lemondott erről a tisztségéről.

Megoldatlan maradt a görög alapítású – eredetileg is magyar jelleggel keletkezett egyházközségek kánoni helyzetének kérdése.

A szerbek választhattak volna a konstan-

magyarországi román orthodox egyházközségeket, mert akkor a sokkal nagyobb létszámú erdélyi római katolikus és protes-

A Döbrentei tér 1905 körül a piaccal, a templom mellett a szerb egyházközség bérpalotája

felett a budai püspök gyakorol kánoni felügyeletet. A püspök 1948. decemberében beadványt intézett a Vallás és Közoktatásügyi Minisztériumhoz, bejelentve igényét a görög alapítású egyházközségekre.

A további tárgyalások során bebizonyosodott, hogy a püspök és az érdekelt görög és nem görög eredetű egyházközségek között – főleg a magyar nyelvű szertartási nyelv miatt – megegyezés nem lehetséges.

A gyulai Szent Miklós Katedrális ikonosztáza

Kérdés maradt továbbá az is, hajlandó-e a magyarországi román egyházközségeket a Román Patriarchátus a budai püspök joghatósága alá átengedni?

*

A moszkvai Patriarchátus részéről 1946-ban nyilvánult meg érdeklődés a magyarországi orthodoxok iránt. Az orthodox hívek folyamodványának megvizsgálására Nesztor munkácsi püspököt küldték ki, melyet a Moszkvai Patriarchátus és a magyar kormány diplomáciai tárgyalásai követtek.

Ezek eredményeképpen 1948 nyarán el látogatott hozzánk ismételen Nesztor – akkor már kurszki – püspök.

Végül Alexij, Moszkva és egész Oroszország patriarchája a kánoni főhatóság nélkül maradt magyarországi magyar orthodox egyházközségeket – ismételt kérésükre – joghatósága alá vonta, melyet a magyar kormány is támogatott.

A szinódus határozatát követően 1949. november 15-én Alexij patriarcha jóváhagyta az egyházközségek számára felállítandó „Ideiglenes Főhatóság” szervezeti szabályzatát. Azokat a szervezeteket vonta

csak joghatósága alá, akik ezt kérelmezték. Ez meghatározta a magyar orthodox egyházközségek kapcsolatát a Moszkvai Patriarchátushoz. Valamint az esperes-adminisztrátor jogait, kötelességeit. Kimondta, amire a magyar ajkú orthodoxok oly régóta vártak, „Az összes istentisztelet és szertartások magyar nyelven végzendők.” Lehetővé vált az új naptár követése, további magyar egyházközségek csatlakozása az

Esperességhez – Patriarchátusi engedéllyel.

1949. november 29-én Kopolovics Iván protoierej két felbecsülhetetlen ajándékot hozott a Moszkvai Patriarchátustól: a kánonikus juriszdkciót és a magyar istentiszteleti nyelv jogát.

Az „Ideiglenes Főhatóság” valamint a vezetése alatt álló Esperesség hét egyházközséget fogadott ténylegesen és véglegesen joghatósága alá.

Az 1950. decemberében megalakult orosz egyházközség 1953-ban lépett az Esperesség kötelékébe és még két magyar egyházközség.

Kopolovics Iván esperes-adminisztrátor nevéhez fűződik a magyar orthodox papság létszámának emelése, teológiai és gyakorlati továbbképzése. Ő hozta létre az „Egyházi Krónika” című egyházi folyóiratot – 1952-ben. Nevéhez fűződik az első magyar orthodox liturgia fordítás revidiálása, imakönyv megszerkesztése. Közel ötesztendei szolgálata alatt – 1949-1954 – tekintélyt szerzett a múltban annyiszor diszkriminált, megalázott magyar orthodoxiának.

Kopolovics felmentését kérte 1954-ben.

Alexij patriarcha Berki Feriz teológiai tanárt szentelte fel és nevezte ki esperes-adminisztrátornak. Helyettesévé Galetzky Szergij protoierejt tette.

Ebben az esztendőben a „Magyarországi Magyar Görög Keleti Egyházközségek Ideiglenes Főhatósága” új nevet vett fel: „Magyar Orthodox Adminisztratúra” néven.

*

A Moszkvai Patriarchátus engedélyével elkészültek és nyomtatásban is megjelentek az összes szükséges magyar nyelvű orthodox liturgikus könyvek.

A magyar orthodoxia elérte azt is, hogy az orthodox világban legális egyházi szervezetként tartják nyilván.

A Magyar Orthodox Esperesség 1962-ben tagja lett a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának.

A határon kívül rekedt vagy az orthodoxiához visszatért hívek pedig lelki kapcsolatot tartanak a Magyar Orthodox Adminisztrációval, jóllehet annak joghatósága nem terjed ki rájuk.

Az 1960-as '70-es, '80-as évek

A hazai Orthodox Egyház hat nemzeti-ségre, négy egyházi joghatóságra oszlik:

Szerb egyházmegye – Szentendre székhellyel, egyházmegyei konzisztóriummal (vezetéssel), – 17 egyházközséggel, püspöki vikárius vezetése alatt. Joghatósága kiterjed a hazai szerb egyházközségekre és szórványra. Egyházi Főhatósága a Belgrádi Patriarchátus.

Román egyházmegye – Gyula székhellyel, egyházmegyei konzisztóriummal, 18 egyházközséggel, püspöki vikáriussal az élén. Joghatósága kiterjed a hazai román egyházközségekre és szórványra. Egyházi főhatósága a Bukaresti Patriarchátus.

A magyar esperesség – Budapest székhellyel, 9 egyházközséggel, – ebből 2 filia – esperes-adminisztrátor vezetése alatt. Joghatósága kiterjed a hazai magyar és orosz egyházközségekre és szórványra, beleértve a görög híveket is. Egyházi főhatósága a Moszkvai Patriarchátus.

Két bulgár egyházközség a budapesti parochus vezetése alatt, akinek joghatósága kiterjed a hazai bulgár szórványra is. Egyházi főhatósága a Szófiai Patriarchátus.

Forrás:

Az orthodox kereszténység. Szerk.: D.Dr. Berki Feriz protoierej, esperes adminisztrátor . Második kiadás. Budapest, 1984.

Szegedinác Anna

GALÉRIA

**ELADNÁ
VAGY KERESI
INGATLANJÁT,
LAKÁSÁT, HÁZÁT, TELKÉT, ÜZLETHELYISÉGÉT**

**AZ OTTHON CENTRUM
SZÁZHALOMBATTA
MÁR KÉT HELYEN VÁRJA
TISZTELT ÜGYFELEIT!**

2440 SZÁZHALOMBATTA
Szt. István tér 10. Mfsz. 2

1077 BUDAPEST
Rózsa u. 23-25.

Pátkai Zsolt
Franchise Partner
06 70 454 34 99
patkai.zsolt@oc.hu

**MEGBÍZHATÓSÁG ÉS HITELESSÉG
NÁLUNK MEGTALÁLJA, AMIT KERES!**

